

NETWERKEN:

DE VERKEERDE SLEUTEL TOT SUCCES

NETWERKEN: DE VERKEERDE SLEUTEL TOT SUCCES

Een studie naar etnische verschillen in sociaal kapitaal onder laagopgeleide jongeren
en de invloed hiervan op het vinden van een baan.

Parisa Omid, 3520412

Masterthesis Kinder- en Jeugdpsychologie

Universiteit Utrecht

Juni 2013

Met dank aan mijn supervisor Pieter Baay voor zijn inspiratie en kritische kijk.

Tweede beoordelaar: Prof. dr. Marcel van Aken.

Abstract

Several studies have shown that possessing social capital could contribute to economic benefits such as access to the labor market. Especially immigrants could benefit from social contacts in finding a (good) job. However, research has shown ethnic inequality in access to social capital. The current study has examined the ethnic differences in access to social capital among less educated youth in the Netherlands, in order to explain the large ethnic difference in unemployment among this group. Using data from a large, longitudinal survey among Dutch youth between 15 and 25 years old (N=770), this study found no effects of social capital on finding a job for less educated youth. There were differences between non-western immigrants and natives in access to social capital, but in contrast to the expectations, non-western immigrants had a larger and more status-diverse network than natives. Despite these ethnic differences in social capital, there were no differences between non-western immigrants, western immigrants and natives in the strength of the relationship between social capital and finding a job. The current study questions the importance of social capital for less educated youth, especially immigrant youth, in finding a job. Social capital might not be the key to solving the ethnic difference in unemployment.

Samenvatting

Verscheidene onderzoeken hebben aangetoond dat sociaal kapitaal kan leiden tot economische voordelen, zoals toegang tot de arbeidsmarkt. Voornamelijk allochtonen kunnen baat hebben bij sociale contacten voor het vinden van een (goede) baan. Echter laten onderzoeken etnische ongelijkheid zien in sociaal kapitaal. De huidige studie heeft onderzoek gedaan naar de etnische verschillen in sociaal kapitaal onder laagopgeleide jongeren in Nederland, om zodoende de etnische verschillen in werkloosheid onder deze groep te verklaren. Gegevens uit een grootschalig, longitudinaal onderzoek onder Nederlandse jongeren van 15 tot en met 25 jaar (N=770) laten voor laagopgeleide jongeren geen effect zien van sociaal kapitaal op het vinden van een baan. Wel waren er tussen niet-westerse allochtonen en autochtonen verschillen in sociaal kapitaal, maar in strijd met de verwachtingen hadden niet-westerse allochtonen een groter en diverser netwerk dan autochtonen. Ondanks deze etnische verschillen in sociaal kapitaal, waren er geen verschillen tussen niet-westerse allochtonen, westerse allochtonen en autochtonen in de sterkte van het verband tussen sociaal kapitaal en het vinden van een baan. Het huidige onderzoek zet vraagtekens bij het belang van sociaal kapitaal voor laagopgeleide jongeren, en in het bijzonder voor niet-westerse allochtone jongeren, in het vinden van een baan. Sociaal kapitaal is wellicht niet de sleutel tot het oplossen van de etnische verschillen in werkloosheid.

Netwerken: de verkeerde sleutel tot succes

Een studie naar etnische verschillen in sociaal kapitaal onder laagopgeleide jongeren en de invloed hiervan op het vinden van een baan.

Het hebben van een baan vormt een belangrijk aspect in de maatschappelijke participatie van jongeren (CBS, 2012). Het biedt jongeren betrokkenheid bij en binding met de samenleving, draagt bij aan economische zelfstandigheid en structureert hun dagelijks leven (Sampson & Laub, 1993; SCP, 2012a). Hierdoor is er ook minder tijd en gelegenheid voor bijvoorbeeld crimineel gedrag (Sampson & Laub, 1993). Hoewel deelname aan de arbeidsmarkt voor jongeren zodoende essentieel lijkt, is al jaren sprake van een hoge werkloosheid (CBS, 2012). Voornamelijk niet-westerse allochtone jongeren hebben te maken met een hoge werkloosheid (CBS, 2012; CBS, 2013a). Zo was in 2012 van de niet-westerse allochtone jongeren tussen de 15 en 25 jaar ongeveer 28 procent werkloos, terwijl van de autochtone jongeren ‘maar’ 10 procent en van de westerse allochtone jongeren 15 procent werkloos was (CBS, 2013a). Niet-westerse allochtonen hebben in vergelijking tot autochtonen en westerse allochtonen vooral te kampen met een hoge werkloosheid wanneer ze jong en laagopgeleid zijn (CBS, 2012) en/of willen toetreden tot de arbeidsmarkt (SCP, 2010; 2012b). Door de heersende economische crisis lijkt de werkloosheid onder niet-westerse allochtonen nóg meer toe te nemen (CBS, 2013a). Dit is zorgelijk gezien deelname aan de arbeidsmarkt juist voor niet-westerse allochtone jongeren essentieel lijkt. Onder hen is immers sprake van een lage maatschappelijke participatie (CBS, 2010; 2012; SCP, 2012a) en een hoge geregistreerde criminaliteit (WODC, 2007; 2011; Van der Laan, 2008). Deelname aan de arbeidsmarkt kan deze jongeren meer maatschappelijke binding geven en hun dagelijks leven structureren, waardoor zij minder tijd en gelegenheid hebben voor bijvoorbeeld crimineel gedrag.

Belangrijk is te achterhalen welke factoren de etnische ongelijkheid in het vinden van een baan onder jongeren creëren en/of in stand houden. Van hieruit kan dan gezocht worden naar een oplossing voor de hoge werkloosheid onder niet-westerse allochtone jongeren. Volgens Maas en Van Tubergen (2006) zijn er twee gangbare verklaringen voor de etnische ongelijkheid op de arbeidsmarkt. Allereerst hebben niet-westerse allochtonen in Nederland minder menselijk kapitaal dan autochtonen: ze zijn lager opgeleid, beheersen de taal minder goed en diploma's en werkervaring uit het land van herkomst worden onvoldoende erkend (Maas & Van Tubergen, 2006; Chiswick & Miller, 2002; Van Tubergen, Maas & Flap, 2004). Ten tweede is er op de arbeidsmarkt sprake van discriminatie (Dolfing & Van Tubergen,

2005). Met gelijke kenmerken als opleiding, werkervaring (SCP, 2012b), werkmotivatie en werkzoekgedrag (Baay, Van Aken, Van der Lippe & De Ridder, in voorbereiding) blijken niet-westerse allochtonen desondanks vaker werkloos dan autochtonen. Hoewel voor deze twee verklaringen wetenschappelijke ondersteuning bestaat, argumenteert Van Tubergen dat eventuele verschillen in sociaal kapitaal ook een verklaring kunnen vormen voor de etnische ongelijkheid op de arbeidsmarkt (Van Tubergen, 2010; Maas & Van Tubergen, 2006). Sociaal kapitaal – de hulpbronnen waarover een individu via zijn of haar relaties met anderen kan beschikken – blijkt een belangrijke rol te spelen bij het vinden van een baan (o.a. Granovetter, 1995; Aguilera, 2003; Lin, 1999b). Eventuele verschillen in sociaal kapitaal tussen etnische groepen kunnen wellicht een verklaring vormen voor de verschillen in werkloosheid. Centraal staat in het huidige onderzoek dan ook de vraag: *‘Verklaren mogelijke verschillen in het sociaal kapitaal van laagopgeleide, niet-westerse allochtone jongeren en westerse allochtone of autochtone jongeren de etnische ongelijkheid in het vinden van een baan?’*

Het concept ‘sociaal kapitaal’ (Bourdieu, 1989; Coleman, 1988) heeft in de afgelopen dertig jaar in verschillende disciplines een belangrijke rol gespeeld. Hoewel in de literatuur discussie is over een algemene definitie van sociaal kapitaal, zijn de meeste onderzoekers het erover eens dat sociaal kapitaal het belang van bestaande of potentiële hulpbronnen aangeeft, waarover een individu kan beschikken via zijn of haar (directe en/of indirecte) relaties met anderen (o.a. Bourdieu, 1989; Coleman; 1988; Lin & Erickson, 2008; Van Tubergen, 2004). De theorie van sociaal kapitaal focust zich op de productie en het rendement van sociaal kapitaal (Lin 1982; 1999b). Deze theorie probeert te verklaren hoe onderlinge relaties, oftewel het sociale netwerk van individuen (Hagan, 1998), als een investering kunnen dienen voor het krijgen van toegang tot diverse, rijke bronnen, die het individu kunnen helpen in het bereiken van gewenste doelen (Lin 1982; 1999b; Lin & Erickson, 2008; Flap & Völker, 2001; Van Tubergen, 2004). Volgens deze theorie zijn mensen die over meer (waardevolle) contacten beschikken succesvoller in de maatschappij (WODC, 2008). Zij kunnen profiteren van de hulpbronnen van de eigen persoonlijke contacten, maar ook van de hulpbronnen van de contacten van deze contacten (Völker & Flap, 2008; Christakis & Fowler, 2009).

Bij sociaal kapitaal kan gekeken worden naar de structuur van het netwerk, welke bestaat uit de netwerkomvang (het aantal contacten) en netwerkdiversiteit (contacten met mensen met verschillende beroepen en/of beroepsstatus), en naar het doelgericht inzetten van dit netwerk voor het bereiken van gewenste doelen (Lin & Dumin, 1986; Lin, 1999a). In dit onderzoek ligt de focus op de netwerkstructuur en het verband hiervan met het vinden van een baan. Gedacht wordt dat het niet zozeer gaat om het *gebruik* van waardevolle bronnen, maar

om *potentiële* bronnen waarover een individu beschikt (Lancee, 2008). Zelfs wanneer het individu geen gebruik maakt van deze bronnen, kan de aanwezigheid van de bronnen op zich voor voordeel en zekerheid zorgen (Lancee, 2008; Erickson, 2001). Het individu *kán* deze bronnen gebruiken wanneer hij of zij het zou willen.

De structuur van het sociale netwerk van individuen blijkt dan ook verband te hebben met arbeidsmarktuitskomsten (o.a. Granovetter, 1995). Zo blijkt het hebben van brede sociale netwerken en connecties met mensen met verschillende beroepen en/of een hoge beroepsstatus als waardevol sociaal kapitaal te kunnen dienen, en de toegang tot de arbeidsmarkt te kunnen vergroten (o.a. Granovetter 1995; Lin & Dumin, 1986; Lai, Lin, Leung, 1998; Aguilera, 2002; Lin, 1999b; Behtoui, 2008). Sociaal kapitaal blijkt niet alleen de kans op een baan te vergroten, maar ook tot *betere* banen te leiden. Zo leidt sociaal kapitaal tot prestigieuze banen (o.a. Lin & Dumin, 1986; Moerbeek & Flap, 2008; Bekkers, Völker, Van der Gaag & Flap, 2008), toezichthoudende posities (o.a. Völker & Flap, 2008; Moren-Cross & Lin, 2008), hoger inkomen (o.a. Angelusz & Tardos, 2008; Moren-Cross & Lin, 2008; Völker & Flap, 2008), meer arbeidstevredenheid (o.a. Granovetter, 1995; Völker & Flap, 2008) en een langer durend contract (o.a. Aguilera, 2003). Individuen kunnen via hun sociaal netwerk aan een (betere) baan komen, omdat sociale contacten werkzoekenden en bedrijven op de hoogte kunnen stellen van de vraag naar en aanbod van arbeid (Marsden, 2001). Daarnaast kunnen ze de beste banen voor hun eigen netwerk achterhouden en invloed hebben op de uiteindelijke beslissing van de werkgever, doordat ze een goed woordje kunnen doen over de werkzoekende (Eeden & Nijssen, 2004; Aguilera, 2003). Bovendien zijn bedrijven op zoek naar individuen met rijke contacten waarvan hun bedrijf kan profiteren. Zodoende kunnen individuen met grote en diverse netwerken aan een baan komen alleen al doordat ze beschikken over waardevolle connecties (Erickson, 2001).

Hoewel voorgaande studies het belang van netwerken bij het vinden van een (betere) baan hebben aangetoond, is minder bekend over het causale effect van sociaal kapitaal op baanuitskomsten (Mouw, 2003). Daarnaast richtten deze studies zich niet specifiek op laagopgeleide jongeren in Nederland. In het huidige onderzoek wordt getracht het sociale netwerk van laagopgeleide jongeren nader te analyseren door longitudinaal onderzoek te doen naar het sociale netwerk van jongeren in het Middelbare beroepsonderwijs (Mbo). Dit is een onderwijsvorm in Nederland waarbij jongeren met een lage vooropleiding voorbereid worden op de beroepspraktijk of een hogere vervolgopleiding. Op basis van de besproken studies wordt in het huidige onderzoek allereerst verwacht dat (1a) de netwerkstructuur (netwerkomvang en -diversiteit) van Mbo'ers de kans op het vinden van een baan vergroot. Gedacht wordt dat

wanneer sociaal kapitaal daadwerkelijk tot een baan leidt, deze baan via sociale contacten gevonden zal worden. Zodoende wordt verwacht dat (1b) de netwerkstructuur de kans op het vinden van een baan via sociale contacten vergroot.

Studies laten zien dat met name allochtonen voor het vinden van een baan baat kunnen hebben bij sociale netwerken, vooral wanneer ze jong, laagopgeleid en/of economisch kwetsbaar zijn (o.a. Elliott & Sims, 2001; Drever & Hoffmeister, 2008; Aguilera & Massey, 2003). Door gebruik te maken van sociale contacten kunnen allochtonen eventuele discriminatie in de selectieprocedure en mogelijke verschillen in kwalificaties (bijvoorbeeld een minder goed CV of taalbarrières) vermijden (Mouw, 2002; Drever & Hoffmeister, 2008; Aguilera & Massey, 2003). Hoewel vooral voor allochtonen netwerken belangrijk lijkt, blijken bepaalde etnische groepen over minder sociaal kapitaal te beschikken (o.a. Granovetter, 1995; Moren-Cross & Lin, 2008; Völker, et al., 2008; Van Tubergen & Völker, 2011). Zo hebben Völker en collega's (2008) onderzoek gedaan naar verschillen tussen het sociale netwerk van autochtonen en allochtonen in Nederland. Uit dit onderzoek blijkt dat allochtonen een kleiner en minder divers netwerk hebben dan autochtonen. Van Tubergen en Völker (2011) hebben onderzoek gedaan naar de etnische ongelijkheid in sociaal kapitaal onder een jongere doelgroep (15-45 jaar). Zij laten zien dat Marokkanen minder toegang hebben tot beroepen en beroepen met een hoge status dan autochtonen. Tot slot hebben Van Esch, Petit, Neuvel en Karsten (2011) gekeken naar het sociaal kapitaal van laagopgeleide jongeren in het Mbo. Hoewel dit onderzoek niet expliciet gericht is op de arbeidsmarkt en er vanwege de zwakke effecten voorzichtigheid geboden is, komt ook uit dit onderzoek naar voren dat Marokkaanse jongeren een kleiner netwerk hebben dan autochtone jongeren. Buitenlandse studies laten eveneens zien dat allochtonen een kleiner en minder divers netwerk hebben dan autochtonen (bijvoorbeeld Marsden, 1988; Granovetter, 1995; Lin, 1999b; Aguilera, 2002; Moren-Cross & Lin, 2008). Deze etnische verschillen in sociaal kapitaal kunnen volgens Lin (1999b; 2000) verklaard worden door de neiging van individuen om contacten te leggen met anderen zoals zichzelf (McPherson, Smith-Lovin & Cook, 2001; Christakis & Fowler, 2009). Dit resulteert in sociale netwerken die doorgaans homogeen zijn naar onder meer etnische afkomst (Van Tubergen & Völker, 2011; Lin, 2000). Zo blijken niet-westerse allochtonen in Nederland voornamelijk contacten te hebben met de eigen etnische groep en minder met Nederlanders (Völker et al., 2008; CBS, 2010). Niet-westerse allochtonen vormen een minderheid in Nederland waardoor netwerken bestaande uit voornamelijk niet-westerse allochtonen wellicht minder groot zijn dan netwerken bestaande uit autochtonen. Daarnaast zijn niet-westerse allochtonen lager opgeleid (Maas & Van Tubergen, 2006; Chiswick & Miller, 2002; Van Tubergen, Maas & Flap, 2004)

en vaker werkloos (CBS, 2013a) dan autochtonen, waardoor deze contacten doorgaans een lagere beroepsstatus hebben en er binnen het netwerk weinig statusdiversiteit ontstaat (Van Tubergen & Völker, 2011; Lin, 2000). Westerse allochtonen in Nederland blijken echter geen homogene netwerken te hebben (Völker et al. 2008). Wellicht beschikken zij niet over minder sociaal kapitaal dan autochtonen.

De besproken studies naar etnische ongelijkheid in sociaal kapitaal richten zich niet specifiek op laagopgeleide jongeren die willen toetreden tot de arbeidsmarkt en nemen westerse allochtonen doorgaans niet mee. Bovendien zijn de meeste onderzoeken gedaan in het buitenland waar de (etnische) samenleving anders is opgebouwd. Dit maakt een vertaling naar de Nederlandse situatie moeilijk. In de huidige studie is getracht de netwerkomvang en –diversiteit van niet-westerse allochtone, westerse allochtone en autochtone jongeren nader te analyseren. Er wordt verwacht dat (2a) niet-westerse allochtone Mbo'ers een kleiner sociaal netwerk hebben dan westerse allochtone en autochtone Mbo'ers. Ook wordt verwacht dat (2b) niet-westerse allochtone Mbo'ers een minder divers sociaal netwerk hebben dan westerse allochtone en autochtone Mbo'ers.

De veronderstelde etnische verschillen in netwerkomvang en –diversiteit zullen naar verwachting van invloed zijn op het (verwachte) positieve verband tussen de netwerkstructuur en de kans op het vinden van een baan. Voorgaande studies tonen immers aan dat het sociale netwerk van individuen leidt tot een baan wanneer dit netwerk groot en divers is (o.a. Granovetter 1995; Lin & Dumin, 1986; Lai, Lin, Leung, 1998; Aguilera, 2002; Lin, 1999b). Verschillen in netwerkstructuur tussen de etnische groepen zullen zodoende invloed hebben op de sterkte van deze relatie. Daarnaast zijn er tussen de etnische groepen ook andere verschillen die mogelijk van invloed kunnen zijn op het (verwachte) positieve verband tussen de netwerkstructuur en het vinden van een baan. Zoals eerder besproken hebben bijvoorbeeld niet-westerse allochtonen vooral connecties met de eigen etnische groep (Völker et al., 2008). Juist interetnische contacten – en voornamelijk contacten met autochtonen (Van Tubergen & Völker, 2011) – blijken echter verboden met meer sociaal kapitaal (bijvoorbeeld Van Tubergen & Völker, 2011) en betere arbeidsmarktuitskomsten (bijvoorbeeld Lancee, 2010; 2012). Ook zijn er tussen de etnische groepen bijvoorbeeld verschillen in menselijk kapitaal. Niet-westerse allochtonen blijken over minder menselijk kapitaal te beschikken (Maas & Van Tubergen, 2006; Chiswick & Miller, 2002; Van Tubergen, et al., 2004), omdat ze bijvoorbeeld lager zijn opgeleid of de taal minder goed beheersen. Door onder meer deze verschillen tussen de etnische groepen, kan afgevraagd worden of de etniciteit – het allochtoon zijn op zich – invloed heeft op de relatie tussen de netwerkstructuur en het vinden van een baan. Er wordt hierbij gedacht dat etniciteit voor niet-westerse allochtonen meer invloed zal hebben op het verband tussen de netwerkstructuur en het

vinden van een baan dan voor westerse allochtonen. Westerse allochtonen zijn immers niet geclusterd in etnisch homogene netwerken (Völker et al., 2008) en de verschillen in menselijk kapitaal tussen westerse allochtonen en autochtonen zijn kleiner dan tussen niet-westerse allochtonen en autochtonen (Maas & Van Tubergen, 2006). In het huidige onderzoek wordt dan ook verwacht dat (3a) de positieve relatie tussen de netwerkstructuur en het vinden van een baan zwakker is voor niet-westerse allochtone Mbo'ers dan voor westerse allochtone of autochtone Mbo'ers. Ook wordt verwacht dat (3b) de positieve relatie tussen de netwerkstructuur en het vinden van een baan via sociale contacten zwakker is voor niet- westerse allochtone Mbo'ers dan voor westerse allochtone of autochtone Mbo'ers.

Methode

Participanten en Procedure

Dit onderzoek is uitgevoerd onder laatstejaars studenten aan het Middelbaar Beroepsonderwijs Midden Nederland (provincie Utrecht) van verschillende sectoren en niveaus. In een grootschalig onderzoek naar de overgang van het Mbo naar werk hebben 2069 studenten van september 2011 tot december 2012 deelgenomen. Deze studenten kregen in de periode september 2011 tot november 2011 een eerste digitale of schriftelijke vragenlijst over hun huidige situatie en de overgang van hun opleiding naar werk of een vervolgopleiding (meetmoment T1). In deze vragenlijst is hiernaast onder meer de *Position Generator* en de *Quick Big Five* persoonlijkheidstest afgenomen (zie meting). In de periode van februari 2012 tot juni 2012 hebben de studenten een tweede vragenlijst ingevuld over de overgang van hun opleiding naar werk of een vervolgopleiding (meetmoment T2). Beide vragenlijsten werden in de klas onder supervisie van een loopbaanbegeleider en een onderzoeksassistent ingevuld. Wanneer de studenten afwezig waren tijdens (één van) deze meetmomenten, konden zij de vragenlijst achteraf online invullen. De reden van afwezigheid tijdens meetmoment T2 kon zijn omdat zij al afgestudeerd waren. In dit geval kregen deze studenten een andere vragenlijst over waar ze na hun studie terecht waren gekomen (meetmoment T23). Ongeveer zes maanden na het tweede meetmoment kregen de studenten een digitale uitnodiging voor een laatste digitale vragenlijst. Hierin is onder meer gevraagd naar waar de studenten na hun opleiding terecht waren gekomen en hun werkzoekgedrag (meetmoment T3). De studenten die niet reageerden op deze uitnodiging, werden telefonisch benaderd.

Voor het huidige onderzoek werd uit deze grootschalige data in de eerste plaats een selectie gemaakt van de studenten die deel hadden genomen aan het eerste meetmoment ($n=1765$). Vervolgens werden alleen de studenten die aangaven te willen werken meegenomen

($n=867$). De studenten die het eerste meetmoment niet serieus hadden ingevuld (de 30 persoonlijkheidsvragen allen met ‘neutraal’ hadden beantwoord) werden uit de analyses gelaten ($n=12$). Na deze selecties bleven er 855 studenten over met een gemiddelde leeftijd van 21.82 ($SD=4.29$) en een maximum leeftijd van 46. Dit onderzoek richtte zich echter alleen op de categorie ‘jongeren’. Daarom werden alleen de studenten van 15 tot en met 25 jaar meegenomen (CBS, 2013a). Uiteindelijk zijn er 770 studenten meegenomen in de analyses. Deze studenten hadden een gemiddelde leeftijd van 20.68 ($SD=1.72$), en 47.1 procent waren mannen. Van de studenten was 22.5 procent niet-westerse allochtoon en 11 procent westerse allochtoon (zie tabel 1).

Tabel 1:

Studenten uitgezet in procenten naar sekse, generatie en de grootste allochtone groeperingen.

%	Autochtoon	Westers			Niet-westers			
		Indonesië	Europees land		Marokko	Turkije	Suriname	
Totaal	66.5	11	13.2	8.5	22.5	23.3	15.5	9.3
Man	50.2	52.9	45.9	63.6	35.3	31.7	27.5	58.3
Vrouw	49.8	47.1	44.1	36.4	64.7	68.3	72.5	41.7
Eerste generatie	-	1.4		1.2	8.4	7.0	2.7	2.7
Tweede generatie	-	4.0	4.3	2.3	12.9	15.9	12.0	5.4
Derde generatie	-	5.6	8.9	5.0	1.2	0.4	0.8	1.2

Meting

Het individueel sociaal kapitaal werd in dit onderzoek gemeten door gebruik van het meetinstrument *Position Generator* (PG; Lin & Dumin, 1986). Dit is een gangbare en consistente vragenlijst die gebruikt wordt voor het achterhalen van aanwezige hulpbronnen binnen het sociale netwerk van een individu (Van der Gaag, 2013). Dit instrument meet de toegang tot hulpbronnen door individuen een lijst met beroepen voor te leggen, elk met een bepaalde status en plaats op de beroepshiërarchie (Van der Gaag, 2005; Lin, 1999a). Er wordt aan het individu gevraagd of hij of zij iemand kent die het betreffende beroep uitoefent (Lin, 1999a). De beschikbare sociale hulpbronnen van een individu worden afgeleid uit de contacten die hij of zij aangeeft te hebben met mensen met verschillende beroepen en uit het prestige van deze beroepen (Van Tubergen & Völker, 2011). De PG is gebaseerd op de theorie van sociale hulpbronnen van Lin (1982) waarbij een beroep als bepalende factor wordt gezien voor de status en positie van individuen, en dé centrale bron is van sociaal kapitaal (Van Esch et al., 2011). Door het achterhalen van beroepsprestige binnen het sociale netwerk van een

individu, kan zodoende een inschatting worden gemaakt van de beschikbare hulpbronnen via deze beroepen. De PG is toepasbaar bij alle bevolkingsgroepen en is goed te gebruiken in onderzoeken waarbij een vergelijking wordt gemaakt tussen verschillende populaties of landen. Het kan namelijk voor iedere populatie waarvoor beroepsprestigematoren beschikbaar zijn, worden vastgesteld (Van der Gaag, 2005; Lin & Erickson, 2008). Voor het opstellen van een PG worden populaire beroepen uit de bestudeerde populatie geselecteerd en gerangschikt naar hun prestige. Zeldzame beroepen worden vanwege een lage respons niet opgenomen (Van der Gaag, 2005; Lin & Erickson, 2008). Vele studies hebben aangetoond dat de PG goed toepasbaar is bij het vaststellen van sociaal kapitaal (bijvoorbeeld Boxman, De Graaf & Flap, 1991; Völker & Flap, 1999). Het invullen van de PG neemt weinig tijd in beslag en het kan in verschillende vormen (schriftelijk, telefonisch enzovoort) worden afgenomen (Lin & Erickson, 2008). Daarnaast heeft de PG een laag percentage missende waarden (Tindall & Cormier, 2008), zelfs wanneer het aan het eind van een lange vragenlijst wordt opgenomen (Marlow, 2006). Ook heeft de PG een goede betrouwbaarheid. Zo hebben Angelusz en Tardos (2008) in twee verschillende studies een betrouwbaarheid van .83 gevonden. Van der Gaag, Snijders en Flap (2008) hebben gekeken naar de betrouwbaarheid van de afzonderlijke schalen van de PG. De betrouwbaarheid van de aantal toegankelijke beroepen blijkt goed (.81) en de betrouwbaarheid van het prestige van sociaal kapitaal blijkt voldoende (hoog prestige:.74 en laag prestige:.61) (COTAN, 2010). Fu (2008) heeft onderzoek gedaan naar de validiteit van de PG. Uit dit onderzoek blijkt dat de PG compleet en accuraat is. Het laat 20 tot 40 procent meer beroepen naar voren komen dan het bijhouden van relaties in dagboeken.

In onderzoeken waarbij de PG gebruikt wordt, worden doorgaans aan participanten 30 algemene beroepen voorgelegd. In dit onderzoek kregen de studenten allemaal zes dezelfde beroepen voorgelegd en zes sectorspecifieke beroepen. In totaal kreeg elke student twaalf beroepen voorgelegd¹.

Netwerkomvang. De omvang van het sociale netwerk van individuen is gemeten door het totale aantal aangegeven beroepen op de PG bij elkaar op te tellen. Een hoge score betekende meer sociale connecties en dus een groter sociaal netwerk ($M=6.87$, $SD=2.80$).

Netwerkdiversiteit. Op basis van de *International Standard Classification of Occupations* (ISCO) is allereerst aan alle meegenomen beroepen op de PG afzonderlijk een gemiddelde waarde toegekend om de beroepsstatussen vast te stellen. De laagst voorkomende score was 23 (schoonmaker, vuilnisman, glazenwasser). De hoogst voorkomende score was

¹ In bijlage 1 is de *Position Generator*, zoals afgenomen in dit onderzoek, opgenomen.

88 (huisarts, chirurg, psychiater). De diversiteit van het sociale netwerk van een individu werd vervolgens vastgesteld door te kijken hoeveel de laagste en de hoogste beroepsstatus van iemand die het individu op de PG aangaf te kennen, uit elkaar lagen. Hoe meer de laagste en de hoogste beroepsstatus uit elkaar lagen, hoe diverser het sociale netwerk van het individu was ($M=43.22$, $SD=16.76$).

Etniciteit. De etnische achtergrond van de studenten is vastgesteld door ze naar hun geboorteland, het geboorteland van hun ouders en het geboorteland van hun grootouders te vragen. Studenten zijn op basis hiervan ingedeeld in drie groepen: autochtoon, westerse allochtoon of niet-westerse allochtoon. Een autochtoon is iemand van wie beide ouders en grootouders in Nederland zijn geboren, ongeacht het land waar het individu zelf is geboren. Een westerse allochtoon is iemand van wie ten minste één ouder of grootouder afkomstig is uit een land in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. Een niet-westerse allochtoon is iemand van wie ten minste één ouder of grootouder afkomstig is uit een land in Afrika, Latijns-Amerika, Azië (exclusief Indonesië en Japan) of Turkije (CBS, 2013b; FORUM, 2003). Bij het vaststellen van de etniciteit van een student is in de eerste plaats gekeken naar het geboorteland van de moeder (CBS, 2013b). Alleen als deze geboren was in Nederland, werd gekeken naar het geboorteland van de vader. Wanneer beide ouders geboren waren in Nederland werd gekeken naar het geboorteland van de grootouders. Ook hierbij is allereerst gekeken naar het geboorteland van de grootouders van moederskant. Sommige studenten hadden alleen hun eigen geboorteland ingevuld. Zij konden zowel autochtoon als (tweede of derde generatie) allochtoon zijn geweest. Besloten is om deze studenten op basis van hun eigen geboorteland toe te kennen aan één van de drie groepen.

Bij de groep allochtonen kan onderscheid worden gemaakt naar het specifieke land van herkomst of de generatie²(CBS, 2013b). In het huidige onderzoek werd dit niet gedaan vanwege de kleine steekproefomvang en omdat recente cijfers geen grote verschillen in werkloosheid laten zien tussen de verschillende niet-westerse allochtone herkomstgroepen of generaties (CBS, 2012; SCP, 2012b).

Baan gevonden. Er is gekeken of studenten op meetmoment T3 of T23 een baan hadden gevonden (wel of geen baan) ($n=364$). Hierbij is allereerst gekeken naar meetmoment T3. Wanneer de studenten niet aan meetmoment T3 hadden deelgenomen, is gekeken naar T23.

² Eerste generatie: een individu die zelf in het buitenland is geboren én van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren (CBS, 2013b). Tweede generatie: een individu die zelf in Nederland is geboren, maar van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren (CBS, 2013b). Derde generatie: een individu die zelf en diens ouders in Nederland zijn geboren, maar van wie ten minste één grootouder in het buitenland is geboren (FORUM, 2003).

Baan via sociale contacten. Er is gekeken hoe het individu de gevonden baan op T3 of T23 had gevonden (via sociale contacten of anders) ($n= 257$). Wanneer een student aangaf zijn of haar baan via contacten van school, familie, vrienden, kennissen, klasgenoten/medestudenten of sociale media te hebben gevonden, werd deze gelabeld als ‘baan gevonden via sociale contacten’. Bij de optie ‘anders, namelijk...’ is inhoudelijk gekeken naar het antwoord en zijn de antwoorden waaruit duidelijk naar voren kwam dat de baan gevonden was via sociale contacten (bijvoorbeeld ‘oud-collega bood mij deze aan’) meegenomen als ‘baan gevonden via sociale contacten’. Alle overige antwoorden zijn gelabeld als ‘anders’.

Controle variabelen. Er is gecontroleerd voor de leeftijd, sekse en de persoonlijkheidstrek extraversie, omdat voorgaande onderzoeken verschillen hebben aangetoond op deze variabelen (Van Tubergen & Völker, 2011; Moren-Cross & Lin, 2008; Völker, et al., 2008; Asendorpf & Wilpers, 1998; Amichai-Hamburger & Vinitzky, 2010). Extraversie is gemeten door gebruik te maken van de *Quick Big Five* persoonlijkheidstest (Vermulst & Gerris, 2005). Deze vragenlijst heeft dertig items met een 7-punten schaal (1= helemaal oneens, 7= helemaal eens), waarop studenten konden aangeven of een persoonlijkheidstrek op hen van toepassing was. Voor het controleren van extraversie is de gemiddelde score op de zes items van extraversie (teruggetrokken, terughoudend, stil, gesloten, schuchter en spraakzaam) meegenomen. De items teruggetrokken, terughoudend, stil, gesloten en schuchter zijn omgepoold.

Statistische analyse

Voor het analyseren van de data werd in dit onderzoek gebruik gemaakt van het computerprogramma *Statistical Package for the Social Sciences* (SPSS), versie 20.

Netwerkomvang en netwerkdiversiteit bleken onderling hoog te correleren ($r= 0.70$, $p < .01$). Besloten is om voor deze variabelen steeds apart een analyse uit te voeren.³

Bij de afhankelijke variabelen ‘netwerkomvang’ en ‘netwerkdiversiteit’ zijn meerdere lineaire regressieanalyses uitgevoerd. Bij de afhankelijke variabelen ‘baan gevonden’ en ‘baan gevonden via sociale contacten’ zijn logistische regressieanalyses uitgevoerd. Voor het toetsen van hypothese 3a en 3b zijn logistische regressieanalyses uitgevoerd met de interactietermen ‘netwerkomvang’ x ‘ethniciteit’ en ‘netwerkdiversiteit’ x ‘ethniciteit’.

In alle regressieanalyses zijn leeftijd, sekse en extraversie meegenomen als controlevariabelen. De regressieanalyses zijn daarom allemaal op hiërarchische wijze uitgevoerd met de onafhankelijke variabele in het eerste model en de controle variabelen in

³ Het samen of apart meenemen van de netwerkomvang en –diversiteit bleek geen invloed te hebben op de significantie van de resultaten.

het tweede model. Bij hypothese 3a en 3b is gebruik gemaakt van drie modellen met in het eerste model de hoofdeffecten, in het tweede model de interactie-effecten en in het derde model de controlevariabelen.

Resultaten

Beschrijvende resultaten

Uit de data kwam naar voren dat 73.6 procent van de Mbo'ers een baan had gevonden en 26.4 procent van de Mbo'ers geen baan had gevonden. Van de studenten die wel een baan hadden gevonden, had 23.7 procent deze baan via sociale contacten gevonden. Tabel 2 geeft dit weer naar sekse en etnische achtergrond.

Tabel 2:
Percentage baan gevonden en baan gevonden via sociale contacten uitgesplitst naar sekse en etniciteit

%	Baan <i>N</i> =364	Via sociale contacten <i>N</i> =257
Mannen	77.3	24.1
Vrouwen	71.0	23.5
Autochtonen	75.4	21.7
Niet-westers	67.1	35.7
Westers	73.0	19.2

Primaire resultaten

In deze studie is allereerst gekeken of de netwerkstructuur – de netwerkomvang en netwerkdiversiteit – samenhangt met de kans op het vinden van een baan, en/of het vinden van een baan via sociale contacten. Hierbij werd verwacht dat (1a) de netwerkstructuur de kans op het vinden van een baan vergroot. De analyses bevestigden deze verwachting niet. Zowel de netwerkomvang van Mbo'ers als de netwerkdiversiteit hingen niet significant samen met het vinden van een baan. Ook leeftijd, sekse en extraversie hadden geen significant effect op het vinden van een baan (zie tabel 3). Daarnaast werd verwacht dat (1b) de netwerkstructuur de kans op het vinden van een baan via sociale contacten vergroot. De analyses bevestigden ook deze verwachting niet. Zowel de netwerkomvang als de netwerkdiversiteit vergrootten niet de kans op het vinden van een baan via sociale contacten. Ook hierbij waren leeftijd, sekse en extraversie niet significant (zie tabel 3).

Tabel 3:

De invloed van de netwerkvang en netwerkdiversiteit op het vinden van een baan, en op het vinden van een baan via sociale contacten.

	Baan ^a			Baan via sociale contacten ^b		
	B (SE)	Sig.	Odds Ratio	B (SE)	Sig.	Odds Ratio
Netwerkvang						
Constante	1.28 (1.64)			-2.01 (2.03)		
Netwerkvang	0.04 (0.05)	.357	1.05	-0.02 (0.06)	.736	0.98
Leeftijd	-0.07 (0.07)	.370	0.94	0.06 (0.09)	.487	1.07
Sekse (v=0/m=1)	0.25 (0.26)	.322	1.29	0.07 (0.31)	.811	1.08
Extraversie	0.16 (0.10)	.122	1.17	-0.08 (0.12)	.517	0.92
Netwerkdiversiteit						
Constante	1.78 (1.64)			-2.10 (2.05)		
Netwerkdiversiteit	-0.00 (0.01)	.778	1.00	-0.01 (0.01)	.424	0.99
Leeftijd	-0.08 (0.07)	.305	0.93	0.08 (0.09)	.406	1.08
Sekse (v=0/m=1)	0.32 (0.25)	.199	1.38	0.06 (0.30)	.844	1.06
Extraversie	0.17 (0.10)	.087	1.19	-0.08 (0.13)	.521	0.92

Noot: Netwerkvang $N^a=364$, $R^2=.026$ (Nagelkerker). Model $\chi^2(4)=6.49$, $p=.165$. Netwerkdiversiteit $N^a=363$, $R^2=.024$ (Nagelkerker). Model $\chi^2(5)=6.13$, $p=.189$.

Netwerkvang $N^b=257$, $R^2=.006$ (Nagelkerker). Model $\chi^2(4)=1.06$, $p=.900$. Netwerkdiversiteit $N^b=256$, $R^2=.010$ (Nagelkerker). Model $\chi^2(5)=1.80$, $p=.773$.

Ten tweede werd onderzocht of er verschillen zijn tussen de etnische groepen in netwerkstructuur. Er werd verwacht dat (2a) niet-westerse allochtone Mbo'ers een kleiner sociaal netwerk zouden hebben dan westerse allochtone en autochtone Mbo'ers. De analyse bevestigde deze verwachting niet. Niet-westerse allochtone Mbo'ers ($M= 7.57$, $SD= 3.22$) hadden een significant groter netwerk dan autochtone Mbo'ers ($M= 6.59$, $SD= 2.60$) ($d= .335$). Er was geen significant verschil tussen de netwerkvang van niet-westerse allochtone Mbo'ers en westerse allochtone Mbo'ers ($M= 7.13$, $SD= 2.77$), of tussen westerse allochtone Mbo'ers en autochtone Mbo'ers (zie tabel 4). Wat betreft de controlevariabelen hadden mannen een significant groter netwerk ($M= 7.22$, $SD= 2.84$) dan vrouwen ($M= 6.56$, $SD= 2.73$) ($d= .237$), en een hoge score op extraversie hing samen met een groter netwerk ($\beta= .11$). Op leeftijd waren geen verschillen in netwerkvang (zie tabel 4). Ook werd verwacht dat (2b) niet-westerse allochtone Mbo'ers een minder divers netwerk zouden hebben dan westerse allochtone en autochtone Mbo'ers. De analyse bevestigde ook deze verwachting niet. Niet-westerse

allochtone Mbo'ers hadden een significant diverser netwerk ($M= 45.52$, $SD= 17.35$) dan autochtone Mbo'ers ($M= 42.20$, $SD= 16.74$) ($d=.195$). Er was geen significant verschil tussen de netwerkdiversiteit van niet-westerse allochtone Mbo'ers en westerse allochtone Mbo'ers ($M= 44.80$, $SD= 15.19$), of tussen westerse allochtone Mbo'ers en autochtone Mbo'ers. Een hoge score op extraversie hing significant samen met een diverser netwerk ($\beta= .08$). Op sekse en leeftijd waren er geen significante verschillen in netwerkdiversiteit (zie tabel 4).

Tabel 4:

Verschillen tussen niet-westerse allochtone, westerse allochtone en autochtone Mbo'ers in netwerkvang en netwerkdiversiteit.

	Netwerkvang ^a			Netwerkdiversiteit ^b		
	<i>B (SE)</i>	<i>Sig.</i>	β	<i>B (SE)</i>	<i>Sig.</i>	β
Stap 1						
Constante	7.62 (0.21)			45.52 (1.29)		
NW(0) vs. W(1)	-0.49 (0.37)	.181	-.06	-0.72 (2.24)	.747	-.01
NW(0) vs. AUT(1)	-1.02 (0.24)	.000***	-.17	-3.27 (1.49)	.028*	-.09
Stap 2						
Constante	5.80 (1.32)			40.46 (8.13)		
NW(0) vs. W(1)	-0.59 (0.36)	.105	-.07	-0.74 (2.25)	.741	-.01
NW(0) vs. AUT (1)	-1.13 (0.24)	.000***	-.19	-3.46 (1.51)	.022*	-.10
Leeftijd	0.01 (0.06)	.813	.01	-0.05 (0.36)	.894	-.01
Sekse(v=0/ m=1)	0.78 (0.20)	.000***	.14	1.29 (1.22)	.294	.04
Extraversie	0.27 (0.09)	.001**	.11	-1.20 (0.52)	.022*	.08

Noot: $N^a=765$, $R^2=.02$ voor stap 1, $\Delta R^2=.03$ voor stap 2 ($p<.001$). $N^b=763$, $R^2=.01$ voor stap 1, $\Delta R^2=.01$ voor stap 2 ($p=.090$). * $p<.05$, ** $p<.01$, *** $p<.001$.

Tot slot werd onderzocht of de etnische achtergrond van de studenten invloed heeft op het (verwachte) positieve verband tussen de netwerkstructuur en het vinden van een baan en/of het vinden van een baan via sociale contacten. Er werd verwacht dat (3a) het positieve verband tussen de netwerkstructuur en het vinden van een baan zwakker is voor niet-westerse allochtone Mbo'ers dan voor westerse allochtone en autochtone Mbo'ers. De analyses bevestigden deze verwachting niet. Zowel de netwerkvang als de netwerkdiversiteit hingen niet significant samen met het vinden van een baan. De etniciteit van de studenten had ook geen significante invloed op deze relatie (zie tabel 5). Tevens werd verwacht dat (3b) het positieve verband tussen de netwerkstructuur en het vinden van een baan via sociale contacten zwakker zou zijn voor niet-westerse allochtone Mbo'ers dan voor westerse allochtone en autochtone

Mbo'ers. Ook deze verwachting werd niet bevestigd. De netwerkvang en de netwerkdiversiteit hadden geen invloed op het vinden van een baan via sociale contacten. Ook hier had de etniciteit van de Mbo'ers geen invloed op deze relatie. Leeftijd, sekse en extraversie hadden eveneens geen significante invloed (zie tabel 5).

Tabel 5:

De invloed van etniciteit op de relatie tussen de netwerkvang/ netwerkdiversiteit, en het vinden van een baan of het vinden van een baan via sociale contacten.

	Baan ^a			Baan via sociale contacten ^b		
	<i>B (SE)</i>	<i>Sig.</i>	Odds Ratio	<i>B (SE)</i>	<i>Sig.</i>	Odds Ratio
Netwerkvang						
Constante	0.69 (1.88)			-1.76 (2.27)		
Netwerkvang	0.00 (0.09)	.993	1.00	0.03 (0.11)	.809	1.03
Etniciteit NW(0) vs. W(1)	-1.80 (1.36)	.197	0.17	-3.52 (2.63)	.180	0.03
Etniciteit NW(0) vs. AUT(1)	0.10 (0.80)	.904	1.10	0.10 (0.99)	.921	1.10
NW vs. W x netwerkvang	0.29 (0.19)	.123	1.34	-0.31 (0.29)	.291	1.36
NW vs. AUT x netwerkvang	0.04 (0.11)	.687	1.04	-0.12 (0.13)	.367	0.89
Leeftijd	-0.04 (0.08)	.610	0.96	0.06 (0.09)	.539	1.06
Sekse (v=0/m=1)	0.19 (0.26)	.469	1.21	0.17 (0.32)	.585	0.94
Extraversie	0.17 (0.10)	.102	1.18	-0.06 (0.13)	.639	0.17
Netwerkdiversiteit						
Constante	0.33 (1.86)			-1.60 (2.28)		
Beroepsdiversiteit	0.01 (0.02)	.638	1.01	-0.00 (0.02)	.962	1.00
Etniciteit NW(0) vs. W(1)	-1.45 (1.58)	.358	0.24	-1.22 (2.56)	.620	0.30
Etniciteit NW(0) vs. AUT(1)	1.12 (0.86)	.193	3.05	-0.26 (1.11)	.817	0.78
NW vs. W x diversiteit	0.04 (0.04)	.253	1.04	0.01 (0.05)	.890	1.01
NW vs. AUT x diversiteit	-0.02 (0.02)	.360	0.98	-0.01 (0.02)	.620	0.99
Leeftijd	-0.04 (0.08)	.578	0.96	0.07(0.09)	.470	1.07
Sekse (v=0/m=1)	0.23 (0.25)	.372	1.26	0.11 (0.31)	.717	1.12
Extraversie	0.19 (0.10)	.069	1.20	-0.08 (0.13)	.534	0.93

Noot: Netwerkvang: N^a=364, R²=.042 (Nagelkerker). Model $\chi^2(8)=10.70, p=.219$. Netwerkdiversiteit: N^a=363, R²=.044 (Nagelkerker). Model $\chi^2(8)=11.09, p=.197$. Netwerkvang: N^b=257, R²=.046 (Nagelkerker). Model $\chi^2(8)=7.91, p=.442$. Netwerkdiversiteit: N^b=256, R²=.037 (Nagelkerker). Model $\chi^2(8)=6.41, p=.602$.

Discussie

Conform de landelijke werkloosheidscijfers laat het huidige onderzoek zien dat laagopgeleide, niet-westerse allochtone jongeren in vergelijking tot westerse allochtone en autochtone jongeren een hoger werkloosheidspercentage hebben. Van de niet-westerse allochtone jongeren in dit onderzoek had 32,9 procent geen baan gevonden, terwijl van de westerse allochtone jongeren 27 procent en van de autochtone jongeren 24,6 procent geen

baan had gevonden. Op basis van voorgaande onderzoeken (bijvoorbeeld Moren-Cross & Lin, 2008; Völker, et al., 2008; Van Tubergen & Völker, 2011) werd gedacht dat verschillen in de structuur van het sociale netwerk een verklaring kunnen vormen voor de etnische verschillen in werkloosheid. Dit werd echter niet bevestigd door de huidige studie. Tussen de etnische groepen waren er weliswaar verschillen in netwerkstructuur, maar in strijd met voorgaande studies (bijvoorbeeld Lin & Dumin, 1986; Marsden 1988; Granovetter, 1995; Lin, 1999b; Aguilera, 2002; Moren-Cross & Lin, 2008; Völker, et al., 2008; Van Tubergen en Völker, 2011) en in strijd met de verwachtingen hadden niet-westerse allochtone jongeren juist een groter en diverser netwerk dan autochtone jongeren. Westerse allochtonen verschilden noch van niet-westerse allochtonen, noch van autochtonen.

Er zijn twee mogelijke verklaringen voor deze etnische verschillen in de netwerkstructuur. Allereerst kan het zijn dat het verwachte mechanisme achter ongelijkheid in de netwerkstructuur niet opgaat voor niet-westerse allochtone jongeren in Nederland. Er werd gedacht dat niet-westerse allochtonen veelal contacten hebben met de eigen etnische groep waardoor hun netwerk homogeen is naar onder meer etnische afkomst. Voor niet-westerse allochtonen zouden contacten met grotendeels de eigen groep ongunstig zijn en minder sociaal kapitaal opleveren, omdat deze contacten bijvoorbeeld zelf ook laagopgeleid en/of werkloos zijn. Het kan echter zijn dat niet-westerse allochtone jongeren in Nederland niet zozeer homogene netwerken hebben en daarom dus niet over minder sociaal kapitaal beschikken. Onderzoek laat dan ook zien dat niet-westerse allochtone *jongeren* in Nederland vooral ‘dubbele’ contacten hebben. Ze hebben zowel veelvuldig contact met de eigen etnische groep als met autochtonen (SCP, 2012c). Het kan zijn dat niet-westerse allochtone jongeren door deze verschillende, interetnische connecties niet over minder sociaal kapitaal beschikken dan westerse allochtone of autochtone jongeren. Een tweede verklaring voor de etnische verschillen in de netwerkstructuur kan zijn dat niet-westerse allochtonen veelal in collectivistische groepen leven en autochtonen juist in individualistische groepen. In collectivistische culturen leven individuen in sterke, onderling verbonden groepen met een hoge mate van wederzijdse steun en loyaliteit (Hofstede, 1991). In individualistische culturen is sprake van zwakke relaties waarbij van individuen verwacht wordt dat ze voor zichzelf en hun naaste familie zorgen (Hofstede, 1991). Wellicht zien niet-westerse allochtone jongeren zichzelf veelal als onderdeel van een grote wij-groep en kijken veel verder in hun sociale kring wanneer ze moeten benoemen hoeveel mensen ze kennen. Autochtone jongeren kijken mogelijk meer naar hun nabije omgeving en geven daarom aan minder mensen te kennen dan

niet-westerse allochtonen. Het 'kennen' van mensen met een beroep kan zodoende voor de ene cultuur iets anders inhouden dan voor de andere cultuur.

Naast dat er gekeken is naar etnische verschillen in sociaal kapitaal, heeft dit onderzoek ook gekeken of de structuur van het sociale netwerk van laagopgeleide jongeren überhaupt verbonden is met het vinden van een baan, en of dit verband zwakker is voor niet-westerse allochtonen. In tegenstelling tot voorgaande studies blijkt een groot en divers netwerk voor laagopgeleide jongeren geen invloed te hebben op hun kans op het vinden van een baan. Dit verband tussen de netwerkstructuur en het vinden van een baan is ondanks de verschillen in netwerkstructuur niet zwakker of sterker voor niet-westerse allochtone, westerse allochtone of autochtone jongeren. Voor de etnische groepen maakt het dus niet uit of ze een groot en divers netwerk hebben, want de structuur van het sociale netwerk leidt niet tot een baan. Kennelijk betekent het kennen van individuen met een beroep niet per definitie dat zij ook daadwerkelijk toegankelijk zijn voor hulp (Van Esch et al., 2011). Er komen meerdere aspecten bij sociaal kapitaal kijken, bijvoorbeeld hoe bereikbaar en nuttig de informatie binnen het netwerk is (Van Tubergen, 2011), de bereikbaarheid van sociale contacten om hun informatie met het individu te delen (Van Tubergen, 2011), de sterkte van de relatie (Lin & Dumin, 1986) en de onderlinge solidariteit binnen een netwerk (Bourdieu, 1989). Daarnaast kan afgevraagd worden hoe nuttig een breed en beroepsdivers netwerk is wanneer een individu op zoek is naar een specifiek beroep binnen de eigen sector (Flap en Völker, 2008). Wellicht leidt een groot en divers netwerk voor jongeren niet tot een baan, omdat zij juist sociale contacten nodig hebben uit de branche waarin zij werk zoeken. Tot slot dient opgemerkt te worden dat er in dit onderzoek geen verband is gevonden tussen de netwerkstructuur en het vinden van een baan. Het kan echter zijn dat de structuur van het sociale netwerk voor jongeren wel leidt tot andere wenselijke baanuitkomsten als hoger inkomen (o.a. Angelusz & Tardos, 2008; Moren-Cross & Lin, 2008; Völker & Flap, 2008) of meer arbeidstevredenheid (o.a. Granovetter, 1995; Völker & Flap, 2008).

Naast dat het huidige onderzoek zich louter heeft gericht op de netwerkstructuur en het vinden van een baan, terwijl wellicht andere aspecten eveneens een rol spelen, zijn er ook een aantal andere tekortkoming die genoemd dienen te worden. Allereerst heeft dit onderzoek slechts gecontroleerd voor sekse, extraversie en leeftijd, maar er zijn meerdere aspecten die mogelijk van invloed kunnen zijn. Zo blijkt sociaal kapitaal sterk verbonden met menselijk kapitaal. Wanneer gecontroleerd wordt voor kenmerken als opleidingsniveau en taalvaardigheden, verdwijnen verschillen in sociaal kapitaal tussen etnische groepen (Lancee, 2008). Ook onder Mbo'ers blijkt menselijk kapitaal invloed te hebben op sociaal kapitaal. Zo hebben Mbo'ers op niveau 2 minder sociaal kapitaal dan Mbo'ers op niveau 4 (Van Esch et al., 2011). Daarnaast zijn er ook factoren

die sterk verbonden zijn met het vinden van een baan, bijvoorbeeld werkmotivatie en het gebruik van formele procedures. Ook hiervoor is niet gecontroleerd. Ten tweede is dit onderzoek gebaseerd op zelfrapportages: de omvang en diversiteit van het sociale netwerk is gebaseerd op de perceptie van de jongeren zelf. Tot slot is in dit onderzoek vanwege de kleine steekproefomvang geen onderscheid gemaakt tussen de verschillende niet-westerse en westerse allochtone groeperingen of tussen de generaties, terwijl sommige onderzoeken wel degelijk verschillen in sociaal kapitaal aantonen tussen de verschillende groeperingen in Nederland (bijvoorbeeld Van Tubergen & Völker, 2011; Van Esch et al., 2011).

In vervolgonderzoek dient naast de beperkingen van het huidige onderzoek, allereerst gekeken te worden of laagopgeleide jongeren in het Mbo homogene of heterogene netwerken hebben. Op basis van de bevindingen van het huidige onderzoek, wordt namelijk getwijfeld of allochtone jongeren (zoals op basis van voorgaande onderzoeken werd gedacht) een etnisch homogeen netwerk hebben die voor hen niet de toegang geeft tot waardevol sociaal kapitaal. Daarnaast dient gekeken te worden of laagopgeleide jongeren meer baat hebben bij contacten binnen de sector waarin zij een baan zoeken. Wellicht kunnen sociale contacten meer voor een individu betekenen wanneer ze werkzaam zijn binnen de sector waarin het individu een baan zoekt. Onderzocht dient te worden of sectorspecifiek sociaal kapitaal wel tot een baan (en andere baanuitkomsten) leidt. Tot slot dient in vervolgonderzoek meer aandacht te komen voor westerse allochtonen. Uit dit onderzoek blijken zij op sociaal kapitaal niet te verschillen van niet-westerse allochtonen, maar ook niet van autochtonen. Deze groep wordt in onderzoeken doorgaans niet meegenomen, terwijl het een opmerkelijke groep vormt.

Voor nu kan op basis van dit onderzoek met voorzichtigheid geconcludeerd worden dat laagopgeleide jongeren in het Mbo bij het zoeken naar een baan weinig baat ondervinden bij een groot en divers netwerk. Ook voor niet-westerse allochtone jongeren vergroot een groot en divers netwerk niet hun kans op het vinden van een baan. Wellicht vormt sociaal kapitaal voor laagopgeleide jongeren niet de sleutel tot de arbeidsmarkt en dient gekeken te worden naar alternatieve oplossingen voor de hoge werkloosheid onder deze groep.

Referenties

- Aguilera, M.B. (2002). The impact of social capital on labor force participation: Evidence from the 2000 social capital Benchmark survey. *Social Science Quarterly*, 83 (3), 853-874. doi: 10.1111/1540-6237.00118.
- Aguilera, M.B. (2003). The impact of the worker: how social capital and human capital influence the job tenure of formerly undocumented Mexican immigrants. *Sociological Inquiry*, 73 (1), 52–83. doi: 10.1111/1475-682X.00041
- Aguilera, M.B., & Massey, D.S. (2003). Social capital and the wages of Mexican migrants: New hypotheses and tests. *Social Forces*, 82 (2). 671-701. doi: 10.1353/sof.2004.0001.
- Amichai-Hamburger, Y. & Vinitzky, G. (2010). Social network use and personality. *Computers in Human Behavior* 26, 1289–1295. doi:10.1016/j.chb.2010.03.018.
- Angelusz, R. & Tardos, R. (2008). Assessing social capital and attainment dynamics: Position generator applications in Hungary, 1987-2003. In Lin, N. & Erickson, B.H. (eds.), *Social capital: an international research program* (pp.27-48). Oxford University Press.
- Asendorpf, J.B. & Wilpers, S. (1998). Personality effects on social relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74 (6), 1531-1544. doi: 10.1037/0022-3514.74.6.1531
- Baay, P.E., Aken, M.A.G. van, Lippe, T. van der & Ridder, D.T.D. de. (in voorbereiding). I work because that's what we do: Identity based work motivation in Dutch labor market entrants.
- Baerveldt, C., Duijn, M.A.J. van, Vermeij, L. & Hemert, D.A. van. (2004) Ethnic boundaries and personal choice. Assessing the influence of individual inclinations to choose intra-ethnic relationships on pupils' networks. *Social Networks*, 26 (1), 55-74. doi:10.1016/j.socnet.2004.01.003.
- Behtoui, A. (2008). Informal recruitment methods and disadvantages of immigrants in the Swedish labour market. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 34 (3), 411-430. doi: 10.1080/13691830701880251.
- Bekkers, R., Völker, B., Gaag, M. van der, Flap, H. (2008). Social network of participants in voluntary associations. In Lin, N. & Erickson, B.H. (eds.), *Social capital: an international research program* (pp.185-205). Oxford University Press.
- Bourdieu, P. (1989). *Opstellen over smaak, habitus en het veldbegrip*. Van Genneep Amsterdam.

- Boxman, E.A.W., Graaf, P.M. de, & Flap, H.D. (1991). The impact of social and human capital on the income attainment of Dutch managers. *Social Networks* 13, 51-73. doi: [10.1016/0378-8733\(91\)90013-J](https://doi.org/10.1016/0378-8733(91)90013-J).
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2010). *Sociale samenhang: participatie, vertrouwen en integratie*. Den Haag. Opgevraagd van: <http://www.cbs.nl/NR/ronlyres/BFBEA3C6-5CD3-42FE-92CC-BA0A8FA85A9B/0/2010g96pub.pdf>
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2012). *Jaarrapport integratie 2012*. Den Haag. Opgevraagd van: <http://www.cbs.nl/NR/ronlyres/A1B765EE-5130-481A-A826-2DCCD89F81C9/0/2012b61pub.pdf>
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2013a). *Persbericht PB13-008: Werkloosheid niet-westerse allochtonen in 2012 verder opgelopen*. Opgehaald van: <http://www.cbs.nl/NR/ronlyres/92D13CFC-4E73-45A2-B9E8-B0E15457AFCA/0/pb13n008.pdf>
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2013b). *Allochtonen*. Opgehaald van: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/dossiers/allochtonen/methoden/begrippen/default.htm?conceptid=37>
- Chiswick, B.R. & Miller, P.W. (2002). Immigrant earnings: language skills, linguistic concentration and the business cycle. *Journal of Population Economics*, 15(1), 31-37. doi: 10.1007/PL00003838.
- Christakis, N.A., & Fowler, J.H. (2009). *Connected: the surprising power of our social networks and how they shape our lives*. London: Little, Brown.
- Coleman JS. (1988) Social capital in the creation of human capital. *American Journal of Sociology*, 94, S95-S121. Retrieved from: <http://www.jstor.org/stable/2780243>.
- COTAN (2010). *COTAN beoordelingsstelsel voor de kwaliteit van tests*. Nederlands Instituut van Psychologen.
- Dolfing, M. & Tubergen, F. van. (2005). Bensaïdi of Veenstra? Een experimenteel onderzoek naar discriminatie van Marokkanen in Nederland. *Sociologie*, 1, 407-422. Retrieved from: <http://irs.ub.rug.nl/dbi/45ba01c6e8c2c>.
- Drever, A.I., & Hoffmeister, O. (2008). Immigrants and social networks in a job-scarce environment: The case of Germany. *International Migration Review*, 42 (2), 425-448. doi: 10.1111/j.1747-7379.2008.00130.x.
- Eeden, R. van & Nijssen, E. (2004). *Netwerken werkt: op weg naar de baan die je wilt*. Spectrum.
- Elliott, J.R. & Sims, M. (2001). Ghetos and Barrios: The Impact of Neighborhood Poverty

- and Race on Job Matching among Blacks and Latinos. *Social Problems*, 48 (3), 341-361. doi: 10.1525/sp.2001.48.3.341.
- Erickson, B.H. (2001). Good networks and good jobs: the value of social capital to employers and employees. In Lin, N., Cook, K. & Burt, R.S. (eds.), *Social capital: theory and research* (pp. 127-158). Aldine Transaction, New Brunswick and London.
- Erickson, B.H. (2008). Why some occupations are better known than others. In Lin, N. & Erickson, B.H. (eds.), *Social capital: an international research program* (pp.331-341). Oxford University Press.
- Esch, W. van, Petit, R., Heuvel, J. & Karsten, S. (2011). *Sociaal kapitaal in het mbo: slagboom of hefboom? Onderzoek onder mbo 'ers en docenten* (Onderzoeksrapport A00653) Opgevraagd van Expertisecentrum Beroepsonderwijs:
<http://www.ecbo.nl/ECBO/downloads/publicaties/ecbo.11-102%20Sociaal%20kapitaal%20in%20het%20mbo%20A00653%5B1%5D.pdf>
- Flap, H. & Völker, B. (2001). Goal specific social capital and job satisfaction: Effects of different types of networks on instrumental and social aspects of work. *Social Networks*, 23(4), 297-320. doi: 10.1016/S0378-8733(01)00044-2.
- FORUM: Instituut voor multiculturele vraagstukken (2003). *Begrippenlijst generaties*.
 Opgehaald van: <http://www.forum.nl/trendsite/begrippen.html>
- Fu, Y. (2008). Position generator and actual networks in everyday life: an evaluation with contact diary. In Lin, N. & Erickson, B.H. (eds.), *Social capital: an international research program* (pp.49-64). Oxford University Press.
- Gaag, M.P.J. van der (2005). *Measurement of individual social capital*. Rijksuniversiteit Groningen.
- Gaag, M. van der (2013). The Position Generator: social capital measurement with network members' occupations and prestiges. Retrieved from:
<http://gaag.home.xs4all.nl/work/index.html>
- Gaag, M. van der, Snijders, T.A.B. & Flap, H. (2008). Position generator measures and their relationships to other social capital measures. In Lin, N. & Erickson, B.H. (eds.), *Social capital: an international research program* (pp.27-48). Oxford University Press.
- Granovetter, M. (1995). *Getting a job: a study of contacts and careers* (2nd. ed.). The University of Chicago Press.
- Hagan, J.M. (1998). Social networks, gender, and immigrant incorporation: Resources and constraints. *American Sociological Review*, 63 (1), 55-67. Retrieved from:
<http://www.jstor.org/stable/2657477>.

- Hofstede, G. (1991). *Allemaal andersdenkenden: omgaan met cultuurverschillen*. Uitgeverij Contact Amsterdam.
- Laan, P.H. van der (2008). Jeugd, criminaliteit, politie en justitie. In Weijers, I. & Eliaerts, C. (2008). *Jeugdcriminologie: achtergrond van jeugdcriminaliteit*. Boom Juridische uitgevers (pp. 37 – 49). Den Haag.
- Lai, G., Lin, N. & Leung, S.Y. (1998). Network resources, contact resources, and status attainment. *Social Networks* 20 (2), 159–178. doi: 10.1016/S0378-8733(97)00012-9.
- Lin, N. (1982). Social resources and instrumental action. In Marsden, P.V. & Lin, N. (eds.), *Social structure ad network analysis* (pp.131-145). Sage Publications, Inc.
- Lin, N. (1999a). Building a network theory of social capital. *Connections*, 22 (1), 28-51.
Retrieved from: http://www.insna.org/PDF/Connections/v22/1999_I-1-4.pdf.
- Lin, N. (1999b). Social networks and status attainment. *Annual Review of Sociology*, 25, 467-487. Retrieved from: <http://www.jstor.org/stable/223513>.
- Lin, N. (2000). Inequality in Social Capital. *Contemporary Sociology*, 29 (6), 785-795.
Retrieved from: <http://www.jstor.org/stable/2654086>.
- Lin, N. & Dumin, M. (1986). Access to occupations through social ties. *Social Networks* 8 (4). 365-385. doi:10.1016/0378-8733(86)90003.
- Lin, N. & Erickson, B.H. (2008). *Social capital: an international research program*. Oxford University Press.
- Lancee, B. (2008). The economic returns of immigrants' bonding and bridging social capital: A case study in the Netherlands. 1-22. Retrieved from:
<http://www.eui.eu/Documents/RSCAS/Research/MWG/200708/MWG2008-01-16Lancee.pdf>
- Lancee, B. (2010). The economic returns of immigrants' bonding and bridging social capital: the case of the Netherlands. *International Migration Review*, 44 (1), 202-226. doi: 10.1111/j.1747-7379.2009.00803.x.
- Lancee, B. (2012). The economic returns of bonding and bridging social capital for immigrant men in Germany. *Ethnic and Racial Studies*, 35 (4), 1-25. doi: 10.1080/01419870.2011.591405
- Maas, I. & Tubergen, F., van.(2006). Jeugdwerkloosheid onder immigranten en autochtonen in vijftien Europese landen. In Tubergen, F., van & Maas, I. (eds.), *Allochtonen in Nederland in internationaal perspectief* (pp. 161-187). Amsterdam University Press.
- Marlow, C.A. (2006). Linking without thinking: Weblogs, readership, and online social

- capital formation. *Yahoo! Research 701*, 1-19. Retrieved from:
<http://www.cameronmarlow.com/media/marlow-2006-linking.pdf>
- Marsden, P.V. (1988). Homogeneity in confiding networks. *Social Networks*, 10, 57-76.
doi: 10.1016/0378-8733(88)90010-X.
- Marsden, P.V. (2001). Interpersonal ties, social capital and employer staffing practices. In Lin, N., Cook, K. & Burt, R.S. (eds.), *Social capital: theory and research* (pp. 105-125). Aldine Transaction, New Brunswick and London.
- Marsden, P.V., & Lin, N. (1982). *Social structure and network analysis*.
- McPherson, M., Smith-Lovin, L. & Cook, J.M. (2001). Birds of a feather: homophily in social networks. *Annual Review of Sociology*, 27, 415-444. Retrieved from:
<http://www.jstor.org/stable/2678628>
- Moerbeek, H. & Flap, H. (2008). Social resources and their effect on occupational attainment through the life course. In Lin, N. & Erickson, B.H. (eds.), *Social capital: an international research program* (pp.133-156). Oxford University Press.
- Moren-Cross, J.L. & Lin, N. (2008). Access to social capital and status attainment in the United States: Racial/ethnic and gender differences. In Lin, N. & Erickson, B.H. (eds.), *Social capital: an international research program* (pp.364-379). Oxford University Press.
- Mouw, T. (2002). Racial differences in the effects of job contacts: Conflicting evidence from cross-sectional and longitudinal data. *Social Science Research*, 31(4), 511-538. doi: 10.1016/S0049-089X(02)00020-0.
- Mouw, T. (2003). Social capital and finding a job: do contacts matter? *American Sociological Review*, 68 (6), 868-898. Retrieved from: <http://www.jstor.org/stable/1519749>
- Petit, R. Kuijvenhoven, G., Esch, W. van & Karsten, S. (2011). Zien en gezien worden als toekomstig werknemer. De rol van sociaal kapitaal in en rond het mbo. *Expertisecentrum Beroepsonderwijs*. Retrieved from:
<http://www.ecbo.nl/ECBO/downloads/publicaties/Zien%20en%20gezien%20worden%20als%20toekomstig%20werknemer.pdf>
- Sampson, R.J., & Laub, J.H. (1993). *Crime in the making: pathways and turning points through life*. Cambridge, Massachusetts, Harvard.
- Sociaal en Cultureel Planbureau (2010). *Discriminatiemonitor niet-westerse migranten op de arbeidsmarkt 2010*. (SCP Publicatie 2010-20).Opgevraagd van:
http://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2010/Discriminatiemonitor_niet_westerse_migranten_op_de_arbeidsmarkt_2010

- Sociaal en Cultureel Planbureau (2012a). *Jaarrapport integratie 2011* (SCP Publicatie 2012-3). Den Haag. Opgevraagd van:
http://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2012/Jaarrapport_integratie_2011
- Sociaal en Cultureel Planbureau (2012b). *Op achterstand. Discriminatie van niet-westerse migranten op de arbeidsmarkt*. (SCP Publicatie 2012-28). Opgevraagd op:
<http://www.scp.nl/content.jsp?objectid=30313>
- Sociaal en Cultureel Planbureau (2012c). *Dichter bij elkaar? De sociaal-culturele positie van niet-westerse migranten in Nederland*. (SCP Publicatie 2012-33) Opgevraagd van:
<http://www.scp.nl/content.jsp?objectid=33135>
- Tindall, D.B. & Cormier, J.J. (2008). Gender, network capital, social capital, and political capital: The consequences of personal network diversity for environmentalists in British Columbia. In Lin, N. & Erickson, B.H. (eds.), *Social capital: an international research program* (pp. 282-307). Oxford University Press.
- Tubergen, F. van. (2004). *The integration of immigrants in cross-national perspective: origin, destination and community effects*. Ponsen & Looijen b.v., Wageningen.
- Tubergen, F. van. (2010). Etnische ongelijkheid op arbeidsmarkt [Webpromotie Oratie]. Opgevraagd van:
<http://www.uu.nl/NL/Actueel/Pages/Allochtoonendarbeidsmarktsociaalnetwerkvanbelang.aspx>
- Tubergen, F. van. (2011). Job Search Methods of Refugees in the Netherlands: Determinants and Consequences. *Journal of Immigrant & Refugee Studies*, 9, 179–195. doi: 10.1080/15562948.2011.567157
- Tubergen, F. van, Maas, I. & Flap, H. (2004). The economic incorporation of immigrants in 18 western societies: origin, destination, and community effects. *American Sociological Review*, 65 (5), 704-727. doi: 10.1177/000312240406900505.
- Tubergen, F. van & Völker, B. (2011). *Inequality in access to social capital in the Netherlands*. Unpublished working paper, Department of Sociology, Utrecht University, Utrecht, Netherlands.
- Verhaeghe, P.-P., Van de Putte, B., & Roose, H. (2013). Reliability of position generator measures across different occupational lists: a parallel-test experiment. *Field Methods*, 24(1). 1-25. doi: 10.1177/1525822X12453227.
- Vermulst, A.A., & Gerris, J.R.M. (2005). *Quick Big Five Persoonlijkheidsvragenlijst. Handleiding*. Leeuwarden: LDC.

Völker, B. & Flap, H. (1999). Getting ahead in the GDR: Social capital and status attainment under communism. *Acta Sociologica*, 42 (1), 17-34. doi:10.1177/000169939904200102.

Völker, B. & Flap, H. (2008, may). *Reproduction of inequality in the Netherlands through the creation of and returns to social capital?* Paper to be presented at the International Social Capital Conference Academia Sinica, Taipei, Taiwan.

Retrieved from: <http://www.ios.sinica.edu.tw/ios/seminar/socialcapital2008/5-Volker-Flap.pdf>

Völker, B., Pinkster, F. & Flap, H. (2008). Inequality in social capital? Differences in networks and social capital between ethnic minorities and the Dutch in the Netherlands. In F. Kalter (Ed.), *Migration and Integration*. Kölner Zeitschrift fuer Soziologie und Sozialpsychologie.

Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (2007). *Allochtonen en autochtonen verdachten van verschillende delicttypen nader bekeken* (Onderzoeksrapport Cahier 2007-4). Opgevraagd van: <http://wodc.nl/onderzoeksdatabase/criminaliteit-onder-allochtonen.aspx>.

Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (2008). *Sociale netwerkanalyse* (Onderzoeksrapport Justitiële verkenningen 2008-5). Opgevraagd van: http://wodc.nl/onderzoeksdatabase/jv200805_sociale_netwerkanalyse.aspx#publicatiegegevens.

Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (2011). *Jeugdcriminaliteit in de periode 1996-2010*. (Onderzoeksrapport Cahier 2011-2). Opgevraagd van: <http://wodc.nl/onderzoeksdatabase/1767c-monitor-jeugdcriminaliteit-2010.aspx?cp=44&cs=6796>

Bijlage 1 Position Generator

74. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Schoonmaker, vuilnisman, glazenwasser	☐	☐	☐	☐	☐
Advocaat, notaris, rechter	☐	☐	☐	☐	☐
Dominee, pastoor, imam	☐	☐	☐	☐	☐
Verkoper, caissière, winkelmedewerker	☐	☐	☐	☐	☐
Manager in groot bedrijf (meer dan 25 werknemers)	☐	☐	☐	☐	☐
Manager in klein bedrijf (minder dan 25 werknemers)	☐	☐	☐	☐	☐

76. Bij welk college hoort je opleiding?

- Automotive → [Ga verder met vraag Automotive](#)
- Beauty → [Ga verder met vraag Beauty](#)
- Bouw → [Ga verder met vraag Bouw](#)
- Business & Administration → [Ga verder met vraag Business & Administration](#)
- Creative → [Ga verder met vraag Creative](#)
- Gezondheidszorg → [Ga verder met vraag Gezondheidszorg](#)
- Horeca & Travel → [Ga verder met vraag Horeca & Travel](#)
- ICT → [Ga verder met vraag ICT](#)
- Sport → [Ga verder met vraag Sport](#)
- Tech → [Ga verder met vraag Tech](#)
- Veiligheid & Defensie → [Ga verder met vraag Veiligheid & Defensie](#)
- Welzijn → [Ga verder met vraag Welzijn](#)

77. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Eigenaar bedrijf in Automotive	☐	☐	☐	☐	☐
Automonteur, fietsenmaker	☐	☐	☐	☐	☐
Verkoopmedewerker autobedrijf / mobiliteitsbranche	☐	☐	☐	☐	☐
Manager autobedrijf / mobiliteitsbranche	☐	☐	☐	☐	☐
Chauffeur	☐	☐	☐	☐	☐
Logistiek medewerker, transport planner	☐	☐	☐	☐	☐

79. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Eigenaar kapsalon of beauty salon	☐	☐	☐	☐	☐
Fotomodel of filmmodel	☐	☐	☐	☐	☐
Kapper (geen eigen baas)	☐	☐	☐	☐	☐
Schoonheidsspecialiste allround (geen eigen baas)	☐	☐	☐	☐	☐
Pedicure/Manicure (geen eigen baas)	☐	☐	☐	☐	☐
Filiaalmanager kapsalon of beauty salon of parfumerie	☐	☐	☐	☐	☐

81. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Eigenaar bouwbedrijf of klusbedrijf	☐	☐	☐	☐	☐
Klusjesman, metselaar, loodgieter, timmerman	☐	☐	☐	☐	☐
Leidinggevende in bouw of infrastructuur	☐	☐	☐	☐	☐
Stratenmaker, rioleringsmedewerker	☐	☐	☐	☐	☐
Bouwtekenaar of ontwerper	☐	☐	☐	☐	☐
Handarbeider in houthandel of meubelhandel	☐	☐	☐	☐	☐

83. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Zelfstandig ondernemer	☐	☐	☐	☐	☐
Receptionist, secretaresse	☐	☐	☐	☐	☐
Hoofd administratie, accountant	☐	☐	☐	☐	☐
Juridisch medewerker, marketing medewerker, communicatie medewerker	☐	☐	☐	☐	☐
Afdelingsmanager, filiaalmanager	☐	☐	☐	☐	☐
Verkoper in de handel	☐	☐	☐	☐	☐

85. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Eigenaar 'creatief' bedrijf	☐	☐	☐	☐	☐
Medewerker in pretpark of museum	☐	☐	☐	☐	☐
Medewerker audio/video vormgeving	☐	☐	☐	☐	☐
Leisure assistent	☐	☐	☐	☐	☐
Muzikant, kunstenaar, schrijver, artiest	☐	☐	☐	☐	☐
Docent in creatief vak op basisschool of middelbare school (niet ROC)	☐	☐	☐	☐	☐

87. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Eigenaar zorgbedrijf	☐	☐	☐	☐	☐
Huisarts, chirurg, psychiater (niet je eigen)	☐	☐	☐	☐	☐
Verpleegkundige, doktersassistent	☐	☐	☐	☐	☐
Verzorger van kinderen, ouderen, gehandicapten	☐	☐	☐	☐	☐
Tandartsassistent, apothekersassistent	☐	☐	☐	☐	☐
Directeur of manager zorginstelling	☐	☐	☐	☐	☐

89. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Eigenaar bedrijf in Horeca of Travel	☐	☐	☐	☐	☐
Kok, ober, serveerster	☐	☐	☐	☐	☐
Facilitair medewerker	☐	☐	☐	☐	☐
Medewerker reisbureau, ANWB, VVV	☐	☐	☐	☐	☐
Manager facilitaire diensten of manager in hotel / restaurant	☐	☐	☐	☐	☐
Organisator van evenementen	☐	☐	☐	☐	☐

91. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Eigenaar ICT-bedrijf	☐	☐	☐	☐	☐
ICT-medewerker / systeembeheerder	☐	☐	☐	☐	☐
Digitaal onderzoeker	☐	☐	☐	☐	☐
Netwerkbeheerder	☐	☐	☐	☐	☐
Computerprogrammeur (als beroep)	☐	☐	☐	☐	☐
Manager ICT-afdeling	☐	☐	☐	☐	☐

93. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Eigenaar sportbedrijf	☐	☐	☐	☐	☐
Trainer / coach (als beroep)	☐	☐	☐	☐	☐
Sport-/gymleraar op basisschool of middelbare school	☐	☐	☐	☐	☐
Sportmedewerker in zorg of welzijn	☐	☐	☐	☐	☐
Manager in sportbedrijf	☐	☐	☐	☐	☐
Sport- en bewegingsagoog	☐	☐	☐	☐	☐

95. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Eigenaar techniekbedrijf	☐	☐	☐	☐	☐
Plaatwerker, lasser, metaalbewerker	☐	☐	☐	☐	☐
Electro monteur, installateur	☐	☐	☐	☐	☐
Leidinggevende in technieksector	☐	☐	☐	☐	☐
Werktuigbouwkundige	☐	☐	☐	☐	☐
Ontwerper industrieel design	☐	☐	☐	☐	☐

97. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Eigenaar beveiligingsbedrijf	☐	☐	☐	☐	☐
Beveiligingsmedewerker	☐	☐	☐	☐	☐
Militair, soldaat	☐	☐	☐	☐	☐
Officier in het leger	☐	☐	☐	☐	☐
Politieagent, wijkagent	☐	☐	☐	☐	☐
Leidinggevende in veiligheidsbedrijf	☐	☐	☐	☐	☐

99. Hieronder staan een aantal beroepen. Ken je iemand met dit beroep? Zoja, ken je die als familie, vriend, kennis, of via stage/werk?

	Nee	Familie	Vriend	Kennis	Via stage/werk
Eigenaar welzijnsbedrijf	☐	☐	☐	☐	☐
Sociaal cultureel medewerker, sociaal maatschappelijk dienstverlener	☐	☐	☐	☐	☐
Pedagogisch medewerker, kinderopvang	☐	☐	☐	☐	☐
Onderwijsassistente	☐	☐	☐	☐	☐
Psycholoog (niet je eigen)	☐	☐	☐	☐	☐
Manager zorginstelling, schooldirecteur	☐	☐	☐	☐	☐

Bijlage 2

Syntax

***MERGE W1, W2, W23 & W3:**

Alle meetmomenten (W1, W2, W23 & W3) zijn op basis van de nqid van de studenten samengevoegd en meegenomen. Meetmoment W2 zat niet in het originele databestand. Dit is op basis van nqid gemerged met de andere meetmomenten.

***SELECTIE DATABESTAND (N=2069)**

Selectie 1: W1. Alle studenten die hadden deelgenomen aan meetmoment W1, zijn in selectie 1 meegenomen. Hierbij is gekeken naar de eerste vraag van W1: sekse, omdat hierop geen non-respons was wanneer de studenten W1 daadwerkelijk hadden ingevuld:

N=2069 → N= 1765

```
DATASET COPY W1_selectie1.  
DATASET ACTIVATE W1_selectie1.  
FILTER OFF.  
USE ALL.  
SELECT IF ((W1_A1=0 | W1_A1=1)).  
EXECUTE.  
DATASET ACTIVATE DataSet1.
```

Selectie2: W1.2.23.3. Alleen de studenten die daadwerkelijk wilden werken, waren voor dit onderzoek van belang. Daarom zijn de studenten die aan meetmoment W1 hadden deelgenomen alleen meegenomen wanneer ze op meetmoment W1, W2, W23 of W3 aangaven werk te hebben gevonden of niet. Deze vraag kregen de studenten alleen wanneer ze in voorafgaande vragen hadden aangegeven te willen werken:

N=1765 → N=867

```
DATASET ACTIVATE W1_selectie1.  
DATASET COPY W1.2.23.3_werk_selectie2.  
DATASET ACTIVATE W1.2.23.3_werk_selectie2.  
FILTER OFF.  
USE ALL.  
SELECT IF (W1_E2f = 0 | W1_E2f = 1 | W2_D6=1 | W2_D6=2 | W23_D1=1 | W23_D1=3 |  
W3_K2=1 | W3_K2=2 | W3_D1=1 | W3_D1=3).  
EXECUTE.  
DATASET ACTIVATE W1_selectie1.
```

Selectie 3: De studenten die de vragenlijst niet serieus hadden ingevuld zijn eruit gehaald. Zij hadden 'neutraal' geantwoord op alle persoonlijkheidsvragen (N=12): deze nqid's zijn handmatig eruit gehaald.
N=867 → N= 855.

```
DATASET COPY W1_serieustest.  
DATASET ACTIVATE W1_serieustest.  
FILTER OFF.  
USE ALL.
```



```
SELECT IF (W1_L1b_O = 4&W1_L1b_N=4&W1_L1b_M=4& W1_L1b_L=4 &W1_L1b_K=4
&W1_L1b_J=4 & W1_L1b_I= 4 &W1_L1b_H=4 &W1_L1b_G=4 &W1_L1b_F=4 & W1_L1b_E=4
&W1_L1b_D=4 &W1_L1b_C=4 &W1_L1b_B=4&
W1_L1b_A=4& W1_L1a_O=4 & W1_L1a_N=4 & W1_L1a_M=4 & W1_L1a_L=4
&W1_L1a_K=4
```

```
&W1_L1a_J=4&W1_L1a_I=4&W1_L1a_H=4&W1_L1a_G=4&W1_L1a_F=4&W1_L1a_E=4&W1_
L1a_D=4 & W1_L1a_C=4&W1_L1a_B=4&W1_L1a_A=4).
```

```
EXECUTE.
```

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.
```

**Er is gekeken hoeveel studenten zowel W23 als W3 hebben ingevuld (beide vragenlijsten gaan over baanzoekgedrag): N=70: deze 'dubbele gevallen' zijn er niet uitgehaald. Pas op een later moment is gekozen voor het meenemen van één meetmoment bij de baanvariabelen (zie verder).

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.
```

```
DATASET COPY W23.W3_Dubbel.
```

```
DATASET ACTIVATE W23.W3_Dubbel.
```

```
FILTER OFF.
```

```
USE ALL.
```

```
SELECT IF ((W23_A1=0 | W23_A1=1) & (W3_AA=0 | W3_AA=1)).
```

```
EXECUTE.
```

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.
```

***LEEF TIJD**

Allereerst is een nieuwe variabele: tijd_afronding, 1 jan. 2013, aangemaakt. Vervolgens is de variabele leeftijd door Date and Time Wizard, berekend.

```
COMPUTE Leeftijd=DATEDIF(tijd_afronding, W1_A2, "years").
```

```
VARIABLE LABELS Leeftijd "Leeftijd in jaren".
```

```
VARIABLE LEVEL Leeftijd (SCALE).
```

```
FORMATS Leeftijd (F5.0).
```

```
VARIABLE WIDTH Leeftijd(5).
```

```
EXECUTE.
```

**Noot. Uit de beschrijvende statistieken blijkt een scheve verdeling in leeftijd. Besloten is alleen de 15 t/m 25 jarigen mee te nemen. Het CBS (2013) rekent deze groep tot de groep 'jongeren' en deze groep is in het kader van dit onderzoek van belang.

N=855 → N=770.

***SELECTIE VOOR ANALYSES: N=770**

```
DATASET COPY Leeftijd_15tm25.
```

```
DATASET ACTIVATE Leeftijd_15tm25.
```

```
FILTER OFF.
```

```
USE ALL.
```

```
SELECT IF ((Leeftijd >= 15) & (Leeftijd <= 25)).
```

```
EXECUTE.
```

DATASET ACTIVATE DataSet1.

***EXTRAVERSIE**

Allereerst zijn de items teruggetrokken, terughoudend, stil, gesloten en schuchter omgepoold.

Vervolgens is een gemiddelde score op de zes items van extraversie berekend.

```
RECODE W1_L1a_D W1_L1a_I W1_L1a_M W1_L1b_K W1_L1b_F (SYSMIS=SYSMIS) (1=7)
(2=6) (3=5) (4=4) (5=3)
```

```
(6=2) (7=1) INTO W1_L1a_D_O W1_L1a_I_O W1_L1a_M_O W1_L1b_K_O W1_L1b_F_O.
VARIABLE LABELS W1_L1a_D_O 'terughoudend omgepoold' /W1_L1a_I_O 'stil omgepoold'
/W1_L1a_M_O
```

```
'gesloten omgepoold' /W1_L1b_K_O 'teruggetrokken omgepoold' /W1_L1b_F_O 'schuchter
omgepoold'.
```

```
EXECUTE.
```

```
COMPUTE Extraversie=(W1_L1a_D_O + W1_L1a_I_O + W1_L1a_M_O + W1_L1b_F_O +
W1_L1b_K_O + W1_L1b_C) / 6.
```

```
VARIABLE LABELS Extraversie 'gem. extraversie'.
```

```
EXECUTE.
```

***NETWERKOMVANG**

De Position Generator is omgezet naar een dichotome schaal. Vervolgens is een somscore berekend voor algemeen netwerkomvang en sectorspecifiek netwerkomvang PG, en deze zijn bij elkaar opgeteld voor de variabele netwerkomvang.

```
RECODE W1_J1_A W1_J1_B W1_J1_C W1_J1_D W1_J1_E W1_J1_F W1_J3a_A W1_J3a_B
W1_J3a_C W1_J3a_D W1_J3a_E
```

```
W1_J3a_F W1_J3b_A W1_J3b_B W1_J3b_C W1_J3b_D W1_J3b_E W1_J3b_F W1_J3c_B
W1_J3c_C W1_J3c_D W1_J3c_E
```

```
W1_J3c_F W1_J3c_A W1_J3d_A W1_J3d_B W1_J3d_C W1_J3d_D W1_J3d_E W1_J3d_F
W1_J3e_A W1_J3e_B W1_J3e_C
```

```
W1_J3e_D W1_J3e_E W1_J3e_F W1_J3f_A W1_J3f_B W1_J3f_C W1_J3f_D W1_J3f_E
W1_J3f_F W1_J3g_A W1_J3g_B
```

```
W1_J3g_C W1_J3g_D W1_J3g_E W1_J3g_F W1_J3h_A W1_J3h_B W1_J3h_C W1_J3h_D
W1_J3h_E W1_J3h_F W1_J3i_A
```

```
W1_J3i_B W1_J3i_C W1_J3i_D W1_J3i_E W1_J3i_F W1_J3j_A W1_J3j_B W1_J3j_C
W1_J3j_D W1_J3j_E W1_J3j_F
```

```
W1_J3k_A W1_J3k_B W1_J3k_C W1_J3k_D W1_J3k_E W1_J3k_F W1_J3l_A W1_J3l_B
W1_J3l_C W1_J3l_D W1_J3l_E
```

```
W1_J3l_F (SYSMIS=SYSMIS) (1=0) (2=1) (3=1) (4=1) (5=1).
```

```
EXECUTE.
```

DATASET ACTIVATE DataSet1.

```
COMPUTE
```

```
som_aantal_algemeenPG=SUM(W1_J1_A,W1_J1_B,W1_J1_C,W1_J1_D,W1_J1_E,W1_J1_F).
```

```
VARIABLE LABELS som_aantal_algemeenPG 'som netwerkomvang algemeenPG'.
```

```
EXECUTE.
```

COMPUTE

```
som_aantal_sectorenPG=SUM(W1_J3a_A,W1_J3a_B,W1_J3a_C,W1_J3a_D,W1_J3a_E,W1_J3a_F,
W1_J3b_A,W1_J3b_B,W1_J3b_C,W1_J3b_D,W1_J3b_E,W1_J3b_F,W1_J3c_A,W1_J3c_B,W1_J3c
_C,W1_J3c_D,W1_J3c_E,W1_J3c_F,
W1_J3d_A,W1_J3d_B,W1_J3d_C,W1_J3d_D,W1_J3d_E,W1_J3d_F,W1_J3e_A,W1_J3e_B,W1_J3e
_C,W1_J3e_D,W1_J3e_E,W1_J3e_F,
W1_J3f_A,W1_J3f_B,W1_J3f_C,W1_J3f_D,W1_J3f_E,W1_J3f_F,W1_J3g_A,W1_J3g_B,W1_J3g_
C,W1_J3g_D,W1_J3g_E,W1_J3g_F
,W1_J3h_A,W1_J3h_B,W1_J3h_C,W1_J3h_D,W1_J3h_E,W1_J3h_F,W1_J3i_A,W1_J3i_B,W1_J3i
_C,W1_J3i_D,W1_J3i_E,W1_J3i_F,
W1_J3j_A,W1_J3j_B,W1_J3j_C,W1_J3j_D,W1_J3j_E,W1_J3j_F,W1_J3k_A,W1_J3k_B,W1_J3k_C
,W1_J3k_D,W1_J3k_E,W1_J3k_F,
W1_J3l_A,W1_J3l_B,W1_J3l_C,W1_J3l_D,W1_J3l_E,W1_J3l_F).
```

VARIABLE LABELS som_aantal_sectorenPG 'som netwerkomvang sectorenPG'.

EXECUTE.

COMPUTE som_omvangPG=SUM(som_aantal_algemeenPG,som_aantal_sectorenPG).

VARIABLE LABELS som_omvangPG 'totale netwerkomvang PG'.

EXECUTE.

***NETWERK DIVERSITEIT** (status max./min./status range)

Aan alle beroepen is een beroepsstatus toegekend. Vervolgens is een maximum en een minimum score berekend en zijn deze van elkaar afgehaald om statusrange/diversiteit te berekenen.

compute havestatus1=999.

if W1_J1_A=1 havestatus1 = 23.

compute havestatus2=999.

if W1_J1_B=1 havestatus2 = 85.

compute havestatus3=999.

if W1_J1_C=1 havestatus3 = 53.

compute havestatus4=999.

if W1_J1_D=1 havestatus4 = 43.

compute havestatus5=999.

if W1_J1_E=1 havestatus5 = 67.

compute havestatus6=999.

if W1_J1_F=1 havestatus6 = 51.

compute havestatus7=999.

if W1_J3a_A=1 havestatus7 = 51.

if W1_J3b_A=1 havestatus7 = 51.

if W1_J3c_A=1 havestatus7 = 51.

if W1_J3d_A=1 havestatus7 = 51.

if W1_J3e_A=1 havestatus7 = 51.

if W1_J3f_A=1 havestatus7 = 51.

if W1_J3g_A=1 havestatus7 = 44.

if W1_J3h_A=1 havestatus7 = 51.

if W1_J3i_A=1 havestatus7 = 51.

if W1_J3j_A=1 havestatus7 = 51.

if W1_J3k_A=1 havestatus7 = 51.
if W1_J3l_A=1 havestatus7 = 51.
compute havestatus8=999.
if W1_J3a_B=1 havestatus8 = 34.
if W1_J3b_B=1 havestatus8 = 43.
if W1_J3c_B=1 havestatus8 = 31.
if W1_J3d_B=1 havestatus8 = 53.
if W1_J3e_B=1 havestatus8 = 27.
if W1_J3f_B=1 havestatus8 = 88.
if W1_J3g_B=1 havestatus8 = 30.
if W1_J3h_B=1 havestatus8 = 52.
if W1_J3i_B=1 havestatus8 = 54.
if W1_J3j_B=1 havestatus8 = 30.
if W1_J3k_B=1 havestatus8 = 30.
if W1_J3l_B=1 havestatus8 = 51.
compute havestatus9=999.
if W1_J3a_C=1 havestatus9 = 43.
if W1_J3b_C=1 havestatus9 = 29.
if W1_J3c_C=1 havestatus9 = 51.
if W1_J3d_C=1 havestatus9 = 69.
if W1_J3e_C=1 havestatus9 = 48.
if W1_J3f_C=1 havestatus9 = 43.
if W1_J3g_C=1 havestatus9 = 52.
if W1_J3h_C=1 havestatus9 = 71.
if W1_J3i_C=1 havestatus9 = 66.
if W1_J3j_C=1 havestatus9 = 34.
if W1_J3k_C=1 havestatus9 = 40.
if W1_J3l_C=1 havestatus9 = 43.
compute havestatus10=999.
if W1_J3a_D=1 havestatus10 = 59.
if W1_J3b_D=1 havestatus10 = 34.
if W1_J3c_D=1 havestatus10 = 31.
if W1_J3d_D=1 havestatus10 = 59.
if W1_J3e_D=1 havestatus10 = 31.
if W1_J3f_D=1 havestatus10 = 25.
if W1_J3g_D=1 havestatus10 = 52.
if W1_J3h_D=1 havestatus10 = 52.
if W1_J3i_D=1 havestatus10 = 25.
if W1_J3j_D=1 havestatus10 = 56.
if W1_J3k_D=1 havestatus10 = 65.
if W1_J3l_D=1 havestatus10 = 38.
compute havestatus11=999.
if W1_J3a_E=1 havestatus11 = 30.
if W1_J3b_E=1 havestatus11 = 29.
if W1_J3c_E=1 havestatus11 = 51.
if W1_J3d_E=1 havestatus11 = 56.
if W1_J3e_E=1 havestatus11 = 64.
if W1_J3f_E=1 havestatus11 = 51.

```

if W1_J3g_E=1 havestatus11 = 59.
if W1_J3h_E=1 havestatus11 = 71.
if W1_J3i_E=1 havestatus11 = 51.
if W1_J3j_E=1 havestatus11 = 67.
if W1_J3k_E=1 havestatus11 = 50.
if W1_J3l_E=1 havestatus11 = 71.
compute havestatus12=999.
if W1_J3a_F=1 havestatus12 = 45.
if W1_J3b_F=1 havestatus12 = 51.
if W1_J3c_F=1 havestatus12 = 29.
if W1_J3d_F=1 havestatus12 = 49.
if W1_J3e_F=1 havestatus12 = 66.
if W1_J3f_F=1 havestatus12 = 67.
if W1_J3g_F=1 havestatus12 = 56.
if W1_J3h_F=1 havestatus12 = 51.
if W1_J3i_F=1 havestatus12 = 35.
if W1_J3j_F=1 havestatus12 = 53.
if W1_J3k_F=1 havestatus12 = 51.
if W1_J3l_F=1 havestatus12 = 67.

```

```

recode havestatus1 havestatus2 havestatus3 havestatus4 havestatus5 havestatus6 havestatus7
haverstatus8 havestatus9 havestatus10 havestatus11 havestatus12 (999=SYSMIS).
compute maxhaverstatus=MAX(haverstatus1, haverstatus2, haverstatus3, haverstatus4, haverstatus5,
haverstatus6, haverstatus7, haverstatus8, haverstatus9, haverstatus10, haverstatus11, haverstatus12).
compute minhaverstatus=MIN(haverstatus1, haverstatus2, haverstatus3, haverstatus4, haverstatus5,
haverstatus6, haverstatus7, haverstatus8, haverstatus9, haverstatus10, haverstatus11, haverstatus12).
COMPUTE haverstatusrange=maxhaverstatus - minhaverstatus.
VARIABLE LABELS haverstatusrange 'statusdiversiteit netwerk'.
EXECUTE.

```

****Noot1.** Aangezien veel mensen een psycholoog kennen is ook een statusdiversiteit berekend zonder deze item. Dit blijkt echter weinig uit te maken waardoor de methode hierboven gebruikt is.

```

compute maxhaverstatus2=MAX(haverstatus1, haverstatus3, haverstatus4, haverstatus5, haverstatus6,
haverstatus7, haverstatus8, haverstatus9, haverstatus10, haverstatus11, haverstatus12).
compute minhaverstatus2=MIN(haverstatus1, haverstatus3, haverstatus4, haverstatus5, haverstatus6,
haverstatus7, haverstatus8, haverstatus9, haverstatus10, haverstatus11, haverstatus12).
compute haverstatusrange2=maxhaverstatus2-minhaverstatus2.

```

****Noot2.** De statusdiversiteit van het netwerk is voor N=168 studenten 62. Dit komt doordat zij iemand kennen met beroepsstatus 1 (schoonmaker, vuilnisman, glazenwasser) en met beroepsstatus 2 (advocaat, notaris, rechter). Gedacht wordt dat hun netwerk daadwerkelijk divers is (in de voorbereidende analyses is gekeken wat de invloed hiervan is op de normaliteit van diversiteit: zie verder voorbereidende analyses).

***ETNICITEIT**

Allereerst zijn de geboortelanden omgezet naar nieuwe variabelen met 3 groepen/waarden:
1= autochtoon, 2= niet-westerse allochtoon, 3=westerse allochtoon.

```
RECODE W1_D1 (1=1) (2=2) (3=2) (4=2) (5=2) (6=3) INTO W1_D1_geboortelandparticipant.
VARIABLE LABELS W1_geboortelandparticipant 'geboorteland participant'.
EXECUTE.
```

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.
```

```
RECODE W1_D1_7 ('afghanistan'=2) ('nederland'=1) ('Rwanda'=2) ('koerd'=2) ('Irak'= 2)
('afghaninstan'=2) ('frankrijk'=3) ('India'= 2) ('sudanese'= 2) ('Belgie'=3)
('mongolia'= 2) ('Ukraine'= 3) ('Aruba'=2) ('SUDAN'= 2) ('china'= 2) ('Zuid-Afrika'=2) ('Afgahnistan'=
2) ('Kenya'=2) ('dominicaanse republiek'=2) ('Ghana'= 2) ('IRAN'=2)
('duitsland'=3) ('iran'=2) ('iraq'=2) ('georgie'=3) ('cambodja'=2) ('Thailand'= 2) ('Noorwegen'= 3)
('Tsjechie'=3) ('Bénin'= 2) ('kosovo'= 3) ('SIERRA LEONE' =2) ('Bosnië'=3)
('Duitsland'=3) ('irak'=2) ('Syrie'= 2) ('AFGHANISTAN'=2) ('Brazil'= 2) ('Mongolie'=2)
('Filipijnen'=2) ('Sri Lanka'= 2) ('Engeland'= 3) ('BURUNDI'=2) ('rusland'= 3) ('China'= 2)
('Macedonië'=3) ('AFG'=2) ('ghana'=2) ('Angola'=2) ('CONGO'=2) ('Eritrea'=2) ('liberians'= 2)
('Afghanistan'=2) ('Iraq'=2) ('Iran'=2) ('Burundi'=2) ('congo'=2) ('Nederland'=1)
('pakistaan'= 2) ('Spanje'=3) INTO W1_geboortelandparticipant_anders.
VARIABLE LABELS W1_geboortelandparticipant_anders 'geboorteland participant anders'.
EXECUTE.
```

```
COMPUTE
```

```
W1_etniciteit_participant=SUM(W1_D1_geboortelandparticipant,W1_geboortelandparticipant_ander
s).
```

```
VARIABLE LABELS W1_etniciteit_participant 'etniciteit participant '.
```

```
EXECUTE.
```

```
RECODE W1_O1a (8=SYSMIS) (1=1) (2=2) (3=2) (4=2) (5=2) (9=2) (11=2) (15=2) (16=2) (17=2)
(18=2) (19=2)
(21=2) (23=2) (25=2) (26=2) (6=3) (7=3) (10=3) (12=3) (13=3) (14=3) (20=3) (22=3) (24=3)
(27=3)
```

```
INTO W1_etniciteit_moeder.
```

```
VARIABLE LABELS W1_etniciteit_moeder 'etniciteit moeder'.
```

```
EXECUTE.
```

```
RECODE W1_O1b (8=SYSMIS) (1=1) (2=2) (3=2) (4=2) (5=2) (9=2) (11=2) (15=2) (16=2) (17=2)
(18=2) (19=2)
(21=2) (23=2) (25=2) (26=2) (6=3) (7=3) (10=3) (12=3) (13=3) (14=3) (20=3) (22=3) (24=3)
(27=3)
```

```
INTO W1_etniciteit_vader.
```

```
VARIABLE LABELS W1_etniciteit_vader 'etniciteit vader'.
```

```
EXECUTE.
```

```
RECODE W1_O3b1 (8=SYSMIS) (1=1) (2=2) (3=2) (4=2) (5=2) (9=2) (11=2) (15=2) (16=2) (17=2)
(18=2) (19=2)
(21=2) (23=2) (25=2) (26=2) (6=3) (7=3) (10=3) (12=3) (13=3) (14=3) (20=3) (22=3) (24=3)
(27=3)
```

```
INTO W1_etniciteit_oma_moederszijde.
```

```
VARIABLE LABELS W1_etniciteit_oma_moederszijde 'etniciteit oma moederszijde'.
```

EXECUTE.

```
RECODE W1_O3b2 (8=SYSMIS) (1=1) (2=2) (3=2) (4=2) (5=2) (9=2) (11=2) (15=2) (16=2) (17=2)
(18=2) (19=2)
(21=2) (23=2) (25=2) (26=2) (6=3) (7=3) (10=3) (12=3) (13=3) (14=3) (20=3) (22=3) (24=3)
(27=3)
INTO W1_eticiteit_opa_moederszijde.
VARIABLE LABELS W1_eticiteit_opa_moederszijde 'eticiteit opa moederszijde'.
EXECUTE.
```

```
RECODE W1_O3b3 (8=SYSMIS) (1=1) (2=2) (3=2) (4=2) (5=2) (9=2) (11=2) (15=2) (16=2) (17=2)
(18=2) (19=2)
(21=2) (23=2) (25=2) (26=2) (6=3) (7=3) (10=3) (12=3) (13=3) (14=3) (20=3) (22=3) (24=3)
(27=3)
INTO W1_eticiteit_oma_vaderszijde.
VARIABLE LABELS W1_eticiteit_oma_vaderszijde 'eticiteit oma vaderszijde'.
EXECUTE.
```

```
RECODE W1_O3b4 (8=SYSMIS) (1=1) (2=2) (3=2) (4=2) (5=2) (9=2) (11=2) (15=2) (16=2) (17=2)
(18=2) (19=2)
(21=2) (23=2) (25=2) (26=2) (6=3) (7=3) (10=3) (12=3) (13=3) (14=3) (20=3) (22=3) (24=3)
(27=3)
INTO W1_eticiteit_opa_vaderszijde.
VARIABLE LABELS W1_eticiteit_opa_vaderszijde 'eticiteit opa vaderszijde'.
EXECUTE.
```

Variabele etniciteit

De variabele etniciteit is in een aantal stappen tot stand gekomen (let op alle stappen moeten in deze volgorde uitgevoerd worden).

*1. Er is een nieuwe variabele genaamd etniciteit aangemaakt. Hierbij is in de eerste plaats aan alle studenten een waarde 999 toegekend.

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.
COMPUTE Etniciteit=999.
VARIABLE LABELS Etniciteit 'eticiteit'.
EXECUTE.
```

*2. De studenten kregen een waarde 2 (niet-westerse allochtoon) op de variabele etniciteit wanneer de etniciteit van hun moeder, of de etniciteit van hun vader, of de etniciteit van hun oma_moederszijde, enzovoort 2 was. → 999=2.

```
DO IF (W1_eticiteit_moeder = 2 | W1_eticiteit_vader=2 | W1_eticiteit_oma_moederszijde=2 |
W1_eticiteit_opa_moederszijde=2 | W1_eticiteit_oma_vaderszijde=2 |
W1_eticiteit_opa_vaderszijde=2).
RECODE Etniciteit (999=2).
END IF.
EXECUTE.
```

*3. De studenten kregen een waarde 3 (westerse allochtoon) op de variabele etniciteit wanneer de etniciteit van hun moeder, of de etniciteit van hun vader, of de etniciteit van hun oma_moederszijde, enzovoort 3 was. → 999=3.

```
DO IF (W1_etniciteit_moeder =3 | W1_etniciteit_vader=3 | W1_etniciteit_oma_moederszijde=3 |  
    W1_etniciteit_opa_moederszijde=3 | W1_etniciteit_oma_vaderszijde=3 |  
    W1_etniciteit_opa_vaderszijde=3).  
RECODE Etniciteit (999=3).  
END IF.  
EXECUTE.
```

*4. Sommige studenten hadden een westerse moeder (3) en een niet westerse vader (2) (of een westerse oma en een niet-westerse opa enzovoort), waardoor er dubbele gevallen/etniciteiten ontstonden. Voor deze studenten is allereerst gekeken naar de etniciteit van de moeder, dan naar de etniciteit van de vader, dan oma_moederszijde, dan opa_moederszijde, dan oma_vaderszijde en tot slot opa_vaderszijde. Dit is gedaan door de etniciteit van de moeder d.m.v. de RECODE IF functie te veranderen van 2 (de waarde die het in stap 2 had gekregen) naar 3. Hierna moest handmatig gecheckt worden voor overige gevallen. De RECODE IF is hier niet geschikt, want alleen de dubbele gevallen moeten gecorrigeerd worden (en anders zouden ook de overige gevallen veranderen) (maar 1 participant is handmatig veranderd).

```
DO IF (W1_etniciteit_moeder=3).  
RECODE Etniciteit (2=3).  
END IF.  
EXECUTE.
```

*5. De studenten kregen de waarde 1 (autochtoon) wanneer hun eigen etniciteit, of etniciteit van hun moeder, of etniciteit van hun vader 1 was.

Noot: in de vorige stappen zijn de 999 van de eerste, tweede en derde generatie allochtonen al veranderd in een 2 of 3, dus de IF moet geen probleem vormen. 999 → 1.

```
DO IF (W1_etniciteit_participant=1 | W1_etniciteit_moeder=1 | W1_etniciteit_vader=1).  
RECODE Etniciteit (999=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

*6. Tot slot waren er studenten die alleen hun eigen etniciteit hadden ingevuld. Aan hen is een waarde 2 toegekend wanneer ze aangaven niet-westers te zijn en 3 wanneer ze aangaven westers te zijn. De studenten die in Nederland zijn geboren, hebben in de stap hiervoor (5) al een waarde 1 gekregen. Hierbij ben ik me bewust van het feit dat de studenten geboren in Nederland tweede of derde generatie allochtoon kunnen zijn geweest en de studenten geboren in het buitenland juist autochtoon kunnen zijn geweest. Ondanks dit is toch gekozen om deze studenten op basis van hun eigen geboorteland toe te kennen aan één van de drie etnische groepen.

```
DO IF (W1_etniciteit_participant=2).  
RECODE Etniciteit (999=2).  
END IF.
```


EXECUTE.

DO IF (W1_eticiteit_participant=3).

RECODE Etniciteit (999=3).

END IF.

EXECUTE.

N totaal= 770. Autochtoon N= 512 (66.6%), Niet-westers N=173 (22.5%), Westers N=85 (11%).

***DUMMY ETNICITEIT**

Er zijn dummy variabelen gemaakt voor de variabele etniciteit, met als baseline cat. niet-westerse allochtoon (0).

*Dummy 1: niet-westers= 0 en westers=1

RECODE Etniciteit (3=1) (ELSE=0) INTO Etniciteit_nw_w.

VARIABLE LABELS Etniciteit_nw_w 'nietwesters vs. westers'.

EXECUTE.

*Dummy 2: niet-westers=0 en autochtoon=1

RECODE Etniciteit (1=1) (ELSE=0) INTO Etniciteit_nw_aut.

VARIABLE LABELS Etniciteit_nw_aut 'nietwesters vs. autochtoon'.

EXECUTE.

***EXTRA DUMMY ETNICITEIT**

Er zijn nieuwe groepen en dummy variabelen voor de extra tests (vergelijken van de groepen) gemaakt. Er is een nieuwe variabele gemaakt genaamd Etniciteit_aut_all, waarbij de westerse en niet-westerse allochtonen samen zijn gevoegd tot één groep en vergeleken met allochtonen. Allochtoon=0 en autochtoon=1. Ook zijn nieuwe dummy variabelen gemaakt met baseline cat. autochtoon (0) zodat ook gekeken kan worden naar verschillen tussen autochtonen en westerse allochtonen (dit kan niet wanneer niet-westerse allochtonen als baseline cat. worden genomen).

*All./Aut.

DATASET ACTIVATE DataSet1.

RECODE Etniciteit (1=1) (2=0) (3=0) INTO Etniciteit_aut_all.

VARIABLE LABELS Etniciteit_aut_all 'eticiteit aut/all'.

EXECUTE.

*Dummy 1: autochtoon=0 en niet-westers=1

DATASET ACTIVATE DataSet1.

RECODE Etniciteit (2=1) (ELSE=0) INTO Etniciteit_aut_nw.

VARIABLE LABELS etniciteit_aut_nw 'autochtoon vs. nietwesters'.

EXECUTE.

*Dummy 2: autochtoon=0 en westers=1.

DATASET ACTIVATE DataSet1.

```
RECODE Etniciteit (3=1) (ELSE=0) INTO Etniciteit_aut_w.  
VARIABLE LABELS etniciteit_aut_w 'autochtoon vs. westers'.  
EXECUTE.
```

***WERK: heb je een baan gevonden?**

0=nee / 1= ja

1.Op moment W1, W2, W23 en W3 is gevraagd of de participanten een baan hebben gevonden (=1) of niet (=0),deze vragen zijn omgezet naar 'baangevonden op moment ...'.

*W1: Vraag omgezet naar een ander label. 1=werk, 0=geen werk

```
RECODE W1_E2f (0=0) (1=1) (SYSMIS=SYSMIS) INTO W1_baangevonden.  
VARIABLE LABELS W1_baangevonden 'Baangevonden op w1'.  
EXECUTE.
```

*W2: Deze mensen hebben een baan gevonden. 1=werk

```
COMPUTE W2_baangevonden=W2_D7 < 8888888.  
VARIABLE LABELS W2_baangevonden 'baangevonden op w2'.  
EXECUTE.
```

*W23: 1=werk, 0=zoekt een baan, de rest is SYSMIS want zij doen iets anders (bijvoorbeeld doorstuderen). Bij de optie 'anders' is gekeken naar het antwoord van de studenten en dit is d.m.v. RECODE IF meegenomen in 23_baangevonden.

```
RECODE W23_D1 (1=1) (3=0) (ELSE=SYSMIS) INTO W23_baangevonden.  
VARIABLE LABELS W23_baangevonden 'Baangevonden op w23'.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W23_D1_5='ben opzoek naar een baan als pedagogische medewerker').  
RECODE W23_baangevonden (SYSMIS=0).  
END IF.  
EXECUTE.
```

*W3: 1=werk, 0=geen werk, de rest is SYSMIS

```
RECODE W3_K2 (1=1) (2=0) (ELSE=SYSMIS) INTO W3_baangevonden.  
VARIABLE LABELS W3_baangevonden 'Baangevonden op w3'.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W3_D1=1 ).  
RECODE W3_baangevonden (SYSMIS=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W3_D1=3 ).  
RECODE W3_baangevonden (SYSMIS=0).
```

END IF.
EXECUTE.

***VARIABELE BAANGEVONDEN**

De variabele baangevonden is uitgerekend door eerst te kijken naar W3. Wanneer de studenten niet aan dit meetmoment hadden deelgenomen werd gekeken naar W2, en wanneer ze niet aan dit moment hadden deelgenomen werd gekeken naar W2 en tot slot naar W1. Uit de beschrijvende statistieken blijkt dat N totaal= 742, waarbij N=339 (45.7%) geen baan hadden gevonden en N=403 (54.3%) wel een baan hadden gevonden (N=28 missings). Werkloosheidspercentage is dus 45.7%.

RECODE W3_baangevonden (1=1) (0=0) (ELSE=SYSMIS) INTO baangevonden.
VARIABLE LABELS baangevonden 'Heb je een baan gevonden?'.
EXECUTE.

DO IF (W23_baangevonden=1).
RECODE baangevonden (SYSMIS=1).
END IF.
EXECUTE.

DO IF (W23_baangevonden=0).
RECODE baangevonden (SYSMIS=0).
END IF.
EXECUTE.

DO IF (W2_baangevonden=1).
RECODE baangevonden (SYSMIS=1).
END IF.
EXECUTE.

DO IF (W1_baangevonden=1).
RECODE baangevonden (SYSMIS=1).
END IF.
EXECUTE.

DO IF (W1_baangevonden=0).
RECODE baangevonden (SYSMIS=0).
END IF.
EXECUTE.

*Noot. Uit bovenstaande blijkt een erg hoge werkloosheidspercentage, daarom is gekeken of er een verschil is wanneer alleen meetmoment W3 en W23 zouden worden meegenomen. Meetmoment W1 en W2 waren veel eerder afgenomen, waardoor deze wellicht geen goede indicatie geven van het wel of niet hebben gevonden van een baan. Sommige studenten waren wellicht nog niet bewust bezig met het zoeken van een baan, omdat ze nog lang niet afgestudeerd waren. Uit deze test blijkt dat wanneer alleen naar baan gevonden op W3 en W23 wordt gekeken er N totaal= 402. N= 96 (26.4%) geen baan hadden gevonden en N=268 (73.6%) wel een baan hadden gevonden (N=406 missings). Werkloosheidspercentage is dus 26.4%. Besloten is om bij baanzoekgedrag (ondanks de missings) alleen naar meetmoment W3 en W23 te kijken, omdat dit waarschijnlijk een beter beeld geeft van het

wel of niet hebben gevonden van een baan. Bovendien zijn deze werkloosheidspercentages een betere weerspiegeling van de daadwerkelijke werkloosheidspercentages.

```
RECODE W3_baangevonden (1=1) (0=0) (ELSE=SYSMIS) INTO W3.W23_baangevonden.  
VARIABLE LABELS W3.W23_baangevonden 'Heb je een baan gevonden op W3 of W23?'.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W23_baangevonden=1).  
RECODE W3.W23_baangevonden (SYSMIS=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W23_baangevonden=0).  
RECODE W3.W23_baangevonden (SYSMIS=0).  
END IF.  
EXECUTE.
```

***HOE BAAN GEVONDEN: hoe heb je je baan gevonden?
0= anders / 1= via sociale contacten**

1.Op moment W1, W2, W23 en W3 is tevens gevraagd hoe de studenten hun baan hebben gevonden. Deze vragen zijn omgezet naar 1= via sociale contacten of 0= anders. Onder sociale contacten is meegenomen: contacten van school, via familie, vrienden, klasgenoot/medestudent, kennis, sociale media (=1). Er is inhoudelijk gekeken naar de optie 'anders, namelijk...'. Dit is meegenomen wanneer duidelijk naar voren kwam dat de baan is gevonden via sociale contacten.

```
RECODE W1_E4 (5=1) (6=1) (7=1) (1=0) (2=0) (3=0) (4=0) (8=0) (9=0) (10=0)  
(SYSMIS=SYSMIS) INTO W1_hoebaan.  
VARIABLE LABELS W1_hoebaan 'W1.baan via sociale contacten gevonden?'.  
EXECUTE.
```

*Op optie anders van W1 heeft Nqid 5645 'ouders' geantwoord. Dit is veranderd in een 1 (=via sociale contacten) met RECODE IF.

```
DO IF (W1_E4_10= 'ouders').  
RECODE W1_hoebaan (0=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
RECODE W2_D7 (5=1) (6=1) (7=1) (8=1) (9=1) (12=1) (1=0) (2=0) (3=0) (4=0) (10=0) (11=0)  
(13=0) (14=0) INTO W2_hoebaan.  
VARIABLE LABELS W2_hoebaan 'W2.baan via sociale contacten gevonden?'.  
EXECUTE.
```

*Op optie anders van W23 heeft Nqid 3463 'via vrienden, toen vakantiebaan en toen kreeg ik de baan aangeboden' geantwoord. Dit is door RECODE IF veranderd in een 1 (=via sociale contacten).

```
RECODE W23_F13 (5=1) (6=1) (7=1) (8=1) (9=1) (12=1) (1=0) (2=0) (3=0) (4=0) (10=0) (11=0)
(13=0)
(14=0) INTO W23_hoebaan.
VARIABLE LABELS W23_hoebaan 'W23.baan via sociale contacten gevonden?'.
EXECUTE.
```

```
DO IF (W23_F13_14= 'via vrienden, toen vakantiebaan en toen kreeg ik de baan aangeboden').
RECODE W23_hoebaan (0=1).
END IF.
EXECUTE.
```

*Op optie anders van W3 heeft Nqid 6136 'oud collega bood mij deze aan' en Nqid 3228 'is een vriend' geantwoord, dit is veranderd d.m.v. RECODE IF in 1 (= via sociale contacten).

```
RECODE W3_K3 (5=1) (6=1) (7=1) (8=1) (9=1) (12=1) (1=0) (2=0) (3=0) (4=0) (10=0) (11=0)
(13=0)
(14=0) (SYSMIS=SYSMIS) INTO W3_hoebaan.
VARIABLE LABELS W3_hoebaan 'W3.baan via sociale contacten gevonden?'.
EXECUTE.
```

```
DATASET ACTIVATE W1.2.23.3_werk_selectie2.
DO IF (W3_F13= 5 | W3_F13= 6 | W3_F13= 7 | W3_F13= 8 | W3_F13= 9 | W3_F13= 12).
RECODE W3_hoebaan (SYSMIS=1).
END IF.
EXECUTE.
```

```
DATASET ACTIVATE W1.2.23.3_werk_selectie2.
DO IF (W3_F13= 1 | W3_F13= 2 | W3_F13= 3 | W3_F13= 4 | W3_F13= 10 | W3_F13= 11 |
W3_F13= 13 | W3_F13= 14).
RECODE W3_hoebaan (SYSMIS=0).
END IF.
EXECUTE.
```

```
DO IF (W3_F13_14='oud-collega bood mij deze aan').
RECODE W3_hoebaan (0=1).
END IF.
EXECUTE.
```

```
DO IF (W3_F13_14='is een vriend').
RECODE W3_hoebaan (0=1).
END IF.
EXECUTE.
```

***VARIABELE HOE_BAANGEVONDEN**

Aangezien bij de variabele baangevonden is gebleken dan alleen meetmomenten W3 en W23 een goed beeld geven van zoeken naar een baan, is ook bij deze variabele naar deze meetmomenten gekeken. Allereerst is W3 meegenomen en wanneer deze niet ingevuld was is gekeken naar W23 →

Op alle meetmomenten N totaal=402. N= 301 (74.9%) anders, N=101 (25.1%) via sociale contacten (Missings N=368). Alleen op meetmoment W23 en W3: N totaal=257, N=196 (76.3%) anders, N=61 (23.7%) via sociale contacten (Missings N=513). Alleen Meetmoment W23 en W3 zijn meegenomen.

```
RECODE W3_hoebaan (1=1) (0=0) (SYSMIS=SYSMIS) INTO hoe_baan.  
VARIABLE LABELS hoe_baan 'Hoe baan gevonden op W3 of W23?'.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W23_hoebaan=1).  
RECODE hoe_baan (SYSMIS=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W23_hoebaan=0).  
RECODE hoe_baan (SYSMIS=0).  
END IF.  
EXECUTE.
```

*TEST: Wanneer meetmomenten W1 en W2 wél zouden worden meegenomen dan: N=325 (75.1%) anders, N=108 (24.9%) via sociale contacten, dus verdeling is ongeveer gelijk.

```
RECODE W3_hoebaan (1=1) (0=0) (SYSMIS=SYSMIS) INTO hoe_baan_metW1.W2.  
VARIABLE LABELS hoe_baan_metW1.W2 'Hoe baan gevonden (op alle meetmomenten)?'.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W23_hoebaan=1).  
RECODE hoe_baan_metW1.W2 (SYSMIS=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W23_hoebaan=0).  
RECODE hoe_baan_metW1.W2 (SYSMIS=0).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W2_hoebaan=0).  
RECODE hoe_baan_metW1.W2 (SYSMIS=0).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W2_hoebaan=1).  
RECODE hoe_baan_metW1.W2 (SYSMIS=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W1_hoebaan=0).  
RECODE hoe_baan_metW1.W2 (SYSMIS=0).  
END IF.
```

EXECUTE.

```
DO IF (W1_hoebaan=1).  
RECODE hoe_baan_metW1.W2 (SYSMIS=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

***BESCHRIJVEND & VOORBEREIDEND**

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.  
FREQUENCIES VARIABLES=W1_A1 Leeftijd Extraversie som_aantal_algemeenPG  
som_aantal_sectorenPG  
  som_omvangPG maxhavestatus minhavestatus havestatusrange som_gebruik_algemeenPG  
  som_gebruik_sectorenPG som_gebruikPG Etniciteit W3.W23_baangevonden hoe_baan  
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM MEAN  
/HISTOGRAM NORMAL  
/ORDER=ANALYSIS.
```

Uit de beschrijvende statistieken blijkt diversiteit niet normaal verdeeld. Er is getracht dit te normaliseren:

POGING TOT NORMALISEREN STATUSDIVERSITEIT

**In eerste instantie 'lijk' de niet-normale verdeling van statusdiversiteit door een hoge score op status 1 en 2 te komen (waardoor max.- min. = 62 -> de kolom die er uit lijkt te schieten). Echter wanneer deze twee beroepsstatussen worden weggelaten, ontstaat een scheve verdeling op een ander punt. Statusdiversiteit wordt niet normaal verdeeld, dus het weglaten van status 1 en 2 is geen optie.

```
Recode havestatus1 havestatus2 havestatus3 havestatus4 havestatus5 havestatus6 havestatus7  
havestatus8 havestatus9 havestatus10 havestatus11 havestatus12 (999=SYSMIS).  
compute max_test=MAX(havestatus3, havestatus4, havestatus5, havestatus6, havestatus7,  
havestatus8, havestatus9, havestatus10, havestatus11, havestatus12).  
compute min_test=MIN(havestatus3, havestatus4, havestatus5, havestatus6, havestatus7, havestatus8,  
havestatus9, havestatus10, havestatus11, havestatus12).  
COMPUTE havestatusrange_test=max_test - min_test.  
VARIABLE LABELS havestatusrange-test 'diversiteit netwerk'.  
EXECUTE.
```

```
FREQUENCIES VARIABLES=max_test min_test havestatusrange_test  
/STATISTICS=STDDEV MINIMUM MAXIMUM  
/HISTOGRAM NORMAL  
/ORDER=ANALYSIS.
```

**Er is getracht een transformatie uit te voeren op statusdiversiteit. Er is zowel gekeken naar Log als SQRT. Beide leveren niet een normale verdeling op, dus ook een logtransformatie is geen optie.

***Logtransformatie (+1 omdat er al een waarde 0 aanwezig is in de oorspronkelijke data).
COMPUTE Log_statusdiversiteit=LG10(havestatusrange+1).

```
VARIABLE LABELS Log_statusdiversiteit 'log transformatie statusdiversiteit '  
EXECUTE.
```

***Square root transformatie.

```
COMPUTE SqLog_statusdiversiteit=SQRT(havestatusrange).  
VARIABLE LABELS SqLog_statusdiversiteit 'SQ transformatie statusdiversiteit '  
EXECUTE.
```

```
FREQUENCIES VARIABLES= Log_statusdiversiteit SqLog_statusdiversiteit  
  havestatusrange  
/FORMAT=NOTABLE  
/HISTOGRAM NORMAL  
/ORDER=ANALYSIS.
```

*Als laatste optie is statusdiversiteit opgedeeld in 3 groepen klein (=1), medium (=2) en groot (=3) en met deze nieuwe variabele zijn de analyses met beroepsdiversiteit (hypothese 1a, 1b, 2b, 3a en 3b) opnieuw gedaan. Hierbij zijn er dummy variabelen gemaakt om statusdiversiteit als onafhankelijke variabele mee te nemen. Er zijn 2x2 dummies gemaakt om (net als bij etniciteit) een vergelijking te kunnen maken tussen alle groepen.

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.  
RECODE havestatusrange (0 thru 22=1) (23 thru 43=2) (44 thru 65=3) INTO diversiteit_3.  
VARIABLE LABELS diversiteit_3 'diversiteit in 3 groepen'.  
EXECUTE.
```

***small(=0) vs. medium/large(=1).

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.  
RECODE diversiteit_3 (2=1) (SYSMIS=SYSMIS) (1=0) (3=0) INTO diversiteit_1vs2.  
VARIABLE LABELS diversiteit_1vs2 'diversiteit small vs. medium'.  
EXECUTE.
```

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.  
RECODE diversiteit_3 (3=1) (SYSMIS=SYSMIS) (1=0) (2=0) INTO diversiteit_1vs3.  
VARIABLE LABELS diversiteit_1vs3 'diversiteit small vs. large'.  
EXECUTE.
```

***large (=0) vs. small/medium (=1).

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.  
RECODE diversiteit_3 (1=1) (SYSMIS=SYSMIS) (2=0) (3=0) INTO diversiteit_3vs1.  
VARIABLE LABELS diversiteit_3vs1 'diversiteit large vs. small'.  
EXECUTE.
```

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.  
RECODE diversiteit_3 (2=1) (SYSMIS=SYSMIS) (3=0) (1=0) INTO diversiteit_3vs2.  
VARIABLE LABELS diversiteit_3vs2 'diversiteit large vs. medium'.  
EXECUTE.
```


***Noot: de analyses zijn zowel met de categorische als de continue statusdiversiteitvariabele uitgevoerd en onder de syntax voor analyses zijn beide gegeven. In de resultaten is echter de continue variabele meegenomen (ondanks dat het niet normaal verdeeld was), omdat de categorische niet bleek te werken.

***GENERATIES VOOR METHODE**

(1= eerste generatie, 2= tweede generatie en 3= derde generatie).

****NIET-WESTERS**

1: Er is een nieuwe variabele gemaakt genaamd generatie_nietwesters en iedereen scoorde eerste een waarde 999.

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.  
COMPUTE Generatie_nietwesters=999.  
VARIABLE LABELS Generatie_nietwesters 'generatie nietwesters'.  
EXECUTE.
```

2. Er is vervolgens aan iedereen die een waarde 2 had op etniciteit_participant én etniciteit_moeder of etniciteit_vader een waarde 1 toegekend (=eerste generatie).

```
DO IF ((W1_etniciteit_participant=2) & (W1_etniciteit_moeder = 2 | W1_etniciteit_vader=2)).  
RECODE Generatie_nietwesters (999=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

3. Vervolgens kreeg iedereen die een waarde 2 had op etniciteit_moeder of etniciteit_vader een waarde 2 (=tweede generatie).

```
DO IF (W1_etniciteit_moeder = 2 | W1_etniciteit_vader=2).  
RECODE Generatie_nietwesters (999=2).  
END IF.  
EXECUTE.
```

4. Vervolgens kreeg iedereen die een waarde 2 had op etniciteit_oma of etniciteit_opa een waarde 3 (=derde generatie).

```
DO IF (W1_etniciteit_oma_moederszijde=2 | W1_etniciteit_opa_moederszijde=2 |  
W1_etniciteit_oma_vaderszijde=2 |  
W1_etniciteit_opa_vaderszijde=2).  
RECODE Generatie_nietwesters (999=3).  
END IF.  
EXECUTE.
```

5. Iedereen die op etniciteit_moeder een waarde 3 had, kreeg weer een waarde 999 (deze waren volgens de gehanteerde methode westerse allochtoon).

```
DO IF (W1_etniciteit_moeder= 3).
```

```
RECODE Generatie_nietwesters (1=999) (2=999) (3=999).  
END IF.  
EXECUTE.
```

6. Iedereen die op etniciteit_oma_moederszijde een waarde 3 had, kreeg bij de derde generatie weer een waarde 999 (deze waren volgens de gehanteerde methode westerse allochtonen).

```
DO IF (W1_etniciteit_oma_moederszijde=3).  
RECODE Generatie_nietwesters (3=999).  
END IF.  
EXECUTE.
```

****Noot:** alle bovenstaande stappen moeten op volgorde worden uitgevoerd.

****WESTERS**

1: Er is een nieuwe variabele gemaakt genaamd generatie_westers en iedereen scoorde eerste een waarde 999.

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.  
COMPUTE Generatie_westers=999.  
VARIABLE LABELS Generatie_westers 'generatie westers'.  
EXECUTE.
```

2: Er is vervolgens aan iedereen die een waarde 3 had op etniciteit_participant én etniciteit_moeder of etniciteit_vader een waarde 1 toegekend (=eerste generatie).

```
DO IF ((W1_etniciteit_participant=3) & (W1_etniciteit_moeder = 3 | W1_etniciteit_vader=3)).  
RECODE Generatie_westers (999=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

3. Vervolgens kreeg iedereen die een waarde 3 had op etniciteit_moeder of etniciteit_vader een waarde 2 (=tweede generatie).

```
DO IF (W1_etniciteit_moeder = 3 | W1_etniciteit_vader=3).  
RECODE Generatie_westers (999=2).  
END IF.  
EXECUTE.
```

4. Vervolgens kreeg iedereen die een waarde 3 had op etniciteit_oma of etniciteit_opa een waarde 3 (=derde generatie).

```
DO IF (W1_etniciteit_oma_moederszijde=3 | W1_etniciteit_opa_moederszijde=3 |  
W1_etniciteit_oma_vaderszijde=3 |  
W1_etniciteit_opa_vaderszijde=3).  
RECODE Generatie_westers (999=3).  
END IF.
```

EXECUTE.

5. Iedereen die op etniciteit_moeder een waarde 2 had, kreeg weer een waarde 999 (deze waren volgens de gehanteerde methode niet-westerse allochtoon).

```
DO IF (W1_etniciteit_moeder = 2).  
RECODE Generatie_westers (1=999) (2=999) (3=999).  
END IF.  
EXECUTE.
```

6. Iedereen die op etniciteit_vader een waarde 2 had, kreeg op derde generatie weer een waarde 999 (deze ware volgens de gehanteerde methode niet-westerse allochtoon).

```
DO IF (W1_etniciteit_vader = 2).  
RECODE Generatie_westers (3=999).  
END IF.  
EXECUTE.
```

7: Iedereen die op etniciteit_oma_moederszijde een waarde 2 had, kreeg op derde generatie weer een waarde 999 (deze waren volgens de gehanteerde methode niet-westerse allochtoon).

```
DO IF (W1_etniciteit_oma_moederszijde=2).  
RECODE Generatie_westers (3=999).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DATASET ACTIVATE DataSet3.  
FREQUENCIES VARIABLES=Etniciteit Generatie_nietwesters Generatie_westers.
```

```
CROSSTABS  
  /TABLES=W1_A1 BY Etniciteit  
  /FORMAT=AVALUE TABLES  
  /CELLS=COUNT  
  /COUNT ROUND CELL.
```

*** LANDEN VOOR METHODE**

```
DATASET COPY etniciteit.  
DATASET ACTIVATE etniciteit.  
FILTER OFF.  
USE ALL.  
SELECT IF (Etniciteit=2 | Etniciteit=3).  
EXECUTE.  
DATASET ACTIVATE DataSet3.
```

D.m.v. frequenties is gecheckt welke landen de grootste waren en hiervan is een variabele gemaakt van herkomstland + generaties.

*Variabele Marokkaans in stappen gemaakt.

**Stap 1.

```
DATASET ACTIVATE DataSet3.  
COMPUTE Marokkaans=999.  
VARIABLE LABELS Marokkaans 'Marokkaans'.  
EXECUTE.
```

**Stap 2.

```
DATASET ACTIVATE etniciteit.  
DO IF (W1_D1=3 ) & (W1_O1a=3 | W1_O1b = 3).  
RECODE Marokkaans (999=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W1_O1a=3 | W1_O1b = 3).  
RECODE Marokkaans (999=2).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W1_O3b1=3 | W1_O3b2=3 | W1_O3b3=3 | W1_O3b4=3).  
RECODE Marokkaans (999=3).  
END IF.  
EXECUTE.
```

*Variabele Turks in stappen gemaakt.

**Stap 1.

```
DATASET ACTIVATE DataSet3.  
COMPUTE Turks=999.  
VARIABLE LABELS Turks 'Turks'.  
EXECUTE.
```

**Stap 2.

```
DATASET ACTIVATE etniciteit.  
DO IF (W1_D1=4) & (W1_O1a=4 | W1_O1b = 4).  
RECODE Turks (999=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W1_O1a=4 | W1_O1b = 4).  
RECODE Turks (999=2).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W1_O3b1=4 | W1_O3b2=4 | W1_O3b3=4 | W1_O3b4=4).  
RECODE Turks (999=3).  
END IF.  
EXECUTE.
```

*Variabele Surinaams in stappen gemaakt.

**Stap 1.

```
DATASET ACTIVATE DataSet3.  
COMPUTE Surinaams=999.  
VARIABLE LABELS Surinaams 'Surinaams'.  
EXECUTE.
```

**Stap 2.

```
DATASET ACTIVATE etniciteit.  
DO IF (W1_D1=2 ) & (W1_O1a=2 | W1_O1b = 2).  
RECODE Surinaams (999=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W1_O1a=2 | W1_O1b = 2).  
RECODE Surinaams (999=2).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W1_O3b1=2 | W1_O3b2=2 | W1_O3b3=2 | W1_O3b4=2).  
RECODE Surinaams (999=3).  
END IF.  
EXECUTE.
```

*Variabele Indonesië in stappen gemaakt.

**Stap 1.

```
DATASET ACTIVATE DataSet3.  
COMPUTE Indonesisch=999.  
VARIABLE LABELS Indonesisch 'Indonesisch'.  
EXECUTE.
```

**Stap 2.

```
DATASET ACTIVATE etniciteit.  
DO IF (W1_D1=6) & (W1_O1a=6 | W1_O1b = 6).  
RECODE Indonesisch (999=1).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W1_O1a=6 | W1_O1b = 6).  
RECODE Indonesisch (999=2).  
END IF.  
EXECUTE.
```

```
DO IF (W1_O3b1=6 | W1_O3b2=6 | W1_O3b3=6 | W1_O3b4=6).  
RECODE Indonesisch (999=3).  
END IF.  
EXECUTE.
```

*Variabele europees land in stappen.

**Stap 1.

DATASET ACTIVATE DataSet3.

COMPUTE Eu=999.

VARIABLE LABELS Eu 'Europees'.

EXECUTE.

**Stap 2.

DO IF ((W1_D1_7='Spanje'| W1_D1_7='Noorwegen'| W1_D1_7= 'frankrijk'| W1_D1_7= 'Engeland')
& (W1_o1a=7| W1_O1b=7)).

RECODE Eu (999=1).

END IF.

EXECUTE.

DO IF (W1_O1a=7 | W1_O1b = 7).

RECODE Eu (999=2).

END IF.

EXECUTE.

DO IF (W1_O3b1=7 | W1_O3b2=7 | W1_O3b3=7 | W1_O3b4=7).

RECODE Eu (999=3).

END IF.

EXECUTE.

DATASET ACTIVATE etniciteit.

FREQUENCIES VARIABLES=Marokkaans Turks Surinaams Indonesisch Eu
/ORDER=ANALYSIS.

CROSSTABS

/TABLES=W1_A1 BY Indonesisch Eu Marokkaans Turks Surinaams

/FORMAT=AVALUE TABLES

/CELLS=COUNT

/COUNT ROUND CELL.

CROSSTABS

/TABLES=Etniciteit W1_A1 BY W3.W23_baangevonden hoe_baan

/FORMAT=AVALUE TABLES

/CELLS=COUNT

/COUNT ROUND CELL.

ANALYSES

Netwerkomvang en –diversiteit correleren sterk ($R = .70$, sig. op $.01$). Er is daarom besloten om de hypothesen apart uit te voeren voor deze variabelen.

CORRELATIONS

/VARIABLES=som_omvangPG havestatusrange

```
/PRINT=TWOTAIL NOSIG  
/MISSING=PAIRWISE.
```

HYPOTHESE 1a: De netwerkstructuur (netwerkomvang en –diversiteit) vergroot de kans op het vinden van een baan.

*Netwerkomvang → baan.

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES W3.W23_baangevonden  
/METHOD=ENTER som_omvangPG  
/METHOD=ENTER Leeftijd Extraversie W1_A1  
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID  
/CLASSPLOT  
/CASEWISE OUTLIER(2)  
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)  
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

*Netwerkdiversiteit → baan.

**met diversiteit als continu (zoals meegenomen in resultaten).

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES W3.W23_baangevonden  
/METHOD=ENTER havestatusrange  
/METHOD=ENTER Leeftijd Extraversie W1_A1  
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID  
/CLASSPLOT  
/CASEWISE OUTLIER(2)  
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)  
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

**met diversiteit in groepen (dummies: 2x met verschillende baseline levels).

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES W3.W23_baangevonden  
/METHOD=ENTER diversiteit_1vs2 diversiteit_1vs3  
/METHOD=ENTER Leeftijd Extraversie W1_A1  
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID  
/CLASSPLOT  
/CASEWISE OUTLIER(2)  
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)  
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES W3.W23_baangevonden  
/METHOD=ENTER diversiteit_3vs1 diversiteit_3vs2  
/METHOD=ENTER Leeftijd Extraversie W1_A1  
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID  
/CLASSPLOT  
/CASEWISE OUTLIER(2)  
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)  
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

***HYPOTHESE 1b:** De netwerkstructuur (netwerkomvang en –diversiteit) vergroot de kans op het vinden van een baan via sociale contacten.

*Netwerkomvang → baan via sociale contacten.

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hoe_baan
```

```
/METHOD=ENTER som_omvangPG
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

*Netwerkdiversiteit → baan via sociale contacten.

** met diversiteit als continu (zoals meegenomen in resultaten).

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hoe_baan
/METHOD=ENTER havestatusrange
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

**met diversiteit in groepen (dummies: 2x met verschillende baseline levels).

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hoe_baan
/METHOD=ENTER diversiteit_1vs2 diversiteit_1vs3
/METHOD=ENTER Leeftijd Extraversie W1_A1
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hoe_baan
/METHOD=ENTER diversiteit_3vs1 diversiteit_3vs2
/METHOD=ENTER Leeftijd Extraversie W1_A1
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

*noot: bij hypothese 1 blijkt er geen verschil tussen normaal verdeelde- (dummies) en niet-normaal verdeelde diversiteitvariabele (beide geen significant effect). Zelfs wanneer diversiteit normaal verdeeld wordt gemaakt, blijkt het geen invloed te hebben.

***HYPOTHESE 2a**: niet-westerse allochtonen hebben een kleiner netwerk dan autochtonen en westerse allochtonen.

```
MEANS TABLES=som_omvangPG BY Etniciteit W1_A1 Leeftijd Extraversie
/CELLS MEAN COUNT STDDEV.
```

```
DATASET ACTIVATE DataSet1.
REGRESSION
/DESCRIPTIVES MEAN STDDEV CORR SIG N
```



```

/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA COLLIN TOL CHANGE ZPP
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT som_omvangPG
/METHOD=ENTER Etniciteit_nw_w Etniciteit_nw_aut
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/PARTIALPLOT ALL
/SCATTERPLOT=(*DRESID ,*ZPRED)
/RESIDUALS DURBIN HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)
/CASEWISE PLOT(ZRESID) OUTLIERS(3)
/SAVE PRED ZPRED ADJPRED SEPRED MAHAL COOK LEVER ZRESID DRESID SDRESID
SDBETA SDFIT.

```

**EXTRA TEST:* Er is gekeken of er iets verandert wanneer niet-westerse en westerse allochtonen samen genomen zouden worden in één categorie: allochtonen, en of er iets verandert wanneer er gekozen wordt voor een andere baseline groep (autochtoon i.p.v. niet-westers). Op deze manier kan tevens een vergelijking worden gemaakt tussen autochtonen en westerse allochtonen.

***H2a: autochtoon/allochtoon**

```

REGRESSION
/DESCRIPTIVES MEAN STDDEV CORR SIG N
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA COLLIN TOL CHANGE ZPP
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT som_omvangPG
/METHOD=ENTER Etniciteit_aut_all
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/PARTIALPLOT ALL
/SCATTERPLOT=(*DRESID ,*ZPRED)
/RESIDUALS DURBIN HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)
/CASEWISE PLOT(ZRESID) OUTLIERS(3)
/SAVE PRED ZPRED ADJPRED SEPRED MAHAL COOK LEVER ZRESID DRESID SDRESID
SDBETA SDFIT.

```

***H2a: baseline autochtoon.**

```

REGRESSION
/DESCRIPTIVES MEAN STDDEV CORR SIG N
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA COLLIN TOL CHANGE ZPP
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT som_omvangPG
/METHOD=ENTER Etniciteit_aut_nw Etniciteit_aut_w
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/PARTIALPLOT ALL
/SCATTERPLOT=(*DRESID ,*ZPRED)
/RESIDUALS DURBIN HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)
/CASEWISE PLOT(ZRESID) OUTLIERS(3)
/SAVE PRED ZPRED ADJPRED SEPRED MAHAL COOK LEVER ZRESID DRESID SDRESID
SDBETA SDFIT.

```

***HYPOTHESE 2b:** niet-westerse allochtonen hebben een minder divers netwerk dan autochtonen en westerse allochtonen.

```
MEANS TABLES=havestatusrange BY Etniciteit W1_A1 Leeftijd Extraversie  
/CELLS MEAN COUNT STDDEV.
```

**diversiteit continu met dummy baseline niet-westers.

```
REGRESSION  
/DESCRIPTIVES MEAN STDDEV CORR SIG N  
/MISSING LISTWISE  
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA COLLIN TOL CHANGE ZPP  
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)  
/NOORIGIN  
/DEPENDENT havestatusrange  
/METHOD=ENTER Etniciteit_nw_w Etniciteit_nw_aut  
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie  
/PARTIALPLOT ALL  
/SCATTERPLOT=(*DRESID ,*ZPRED)  
/RESIDUALS DURBIN HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)  
/CASEWISE PLOT(ZRESID) OUTLIERS(3)  
/SAVE PRED ZPRED ADJPRED SEPRED MAHAL COOK LEVER ZRESID DRESID SDRESID  
SDBETA SDFIT.
```

**diversiteit in groepen (dummies: 2x met verschillende basline levels).

Allereerst is de variabele etniciteit veranderd in 2=3 en 3=2, want interessant is om niet-westerse allochtonen als vergelijkingsgroep te nemen en een ordinale regressie neemt altijd de laatste groep als vergelijkingsgroep, vandaar dat niet-westerse allochtonen omgezet worden naar een 3.

```
RECODE Etniciteit (2=3) (3=2) (1=1) INTO Etniciteit_ordinaal.  
VARIABLE LABELS Etniciteit_ordinaal 'Etniciteit ordinaal'.  
EXECUTE.
```

```
PLUM diversiteit_3 BY W1_A1 Etniciteit WITH Leeftijd Extraversie  
/CRITERIA=CIN(95) DELTA(0) LCONVERGE(0) MXITER(100) MXSTEP(5)  
PCONVERGE(1.0E-6) SINGULAR(1.0E-8)  
/LINK=LOGIT  
/PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY  
/SAVE=ESTPROB PREDCAT PCPROB ACPROB.
```

***EXTRA TEST1:* Er is gekeken of er iets veranderd wanneer niet-westerse en westerse allochtonen samen genomen zouden worden in één categorie allochtonen, en of er iets veranderd wanneer er gekozen wordt voor een andere baseline groep (autochtoon i.p.v. niet-westers). Op deze manier kan tevens een vergelijking worden gemaakt tussen autochtonen en westerse allochtonen.

****H2b: autochtoon/allochtoon.**

```
REGRESSION  
/DESCRIPTIVES MEAN STDDEV CORR SIG N  
/MISSING LISTWISE  
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA COLLIN TOL CHANGE ZPP  
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)  
/NOORIGIN  
/DEPENDENT havestatusrange
```

```

/METHOD=ENTER Etniciteit_aut_all
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/PARTIALPLOT ALL
/SCATTERPLOT=(*DRESID ,*ZPRED)
/RESIDUALS DURBIN HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)
/CASEWISE PLOT(ZRESID) OUTLIERS(3)
/SAVE PRED ZPRED ADJPRED SEPRD MAHAL COOK LEVER ZRESID DRESID SDRESID
SDBETA SDFIT.

```

****H2b: baseline autochtoon**

```

REGRESSION
/DESCRIPTIVES MEAN STDDEV CORR SIG N
/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS CI(95) R ANOVA COLLIN TOL CHANGE ZPP
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT havestatusrange
/METHOD=ENTER Etniciteit_aut_nw Etniciteit_aut_w
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/PARTIALPLOT ALL
/SCATTERPLOT=(*DRESID ,*ZPRED)
/RESIDUALS DURBIN HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID)
/CASEWISE PLOT(ZRESID) OUTLIERS(3)
/SAVE PRED ZPRED ADJPRED SEPRD MAHAL COOK LEVER ZRESID DRESID SDRESID
SDBETA SDFIT.

```

****Multinomiale logistische analyse: IVdummies van etniciteit en DVdiversiteit in 3 groepen.**

```

NOMREG diversiteit_3 (BASE=FIRST ORDER=ASCENDING) BY W1_A1 Etniciteit_nw_w
Etniciteit_nw_aut WITH
Leeftijd Extraversie
/CRITERIA CIN(95) DELTA(0) MXITER(100) MXSTEP(5) CHKSEP(20) LCONVERGE(0)
PCONVERGE(0.000001)
SINGULAR(0.00000001)
/MODEL
/STEPWISE=PIN(.05) POUT(0.1) MINEFFECT(0) RULE(SINGLE) ENTRYMETHOD(LR)
REMOVALMETHOD(LR)
/INTERCEPT=INCLUDE
/PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY LRT CPS STEP MFI
/SAVE ESTPROB PREDCAT PCPROB ACPROB.

```

```

NOMREG diversiteit_3 (BASE=LAST ORDER=ASCENDING) BY W1_A1 Etniciteit_nw_w
Etniciteit_nw_aut WITH
Leeftijd Extraversie
/CRITERIA CIN(95) DELTA(0) MXITER(100) MXSTEP(5) CHKSEP(20) LCONVERGE(0)
PCONVERGE(0.000001)
SINGULAR(0.00000001)
/MODEL
/STEPWISE=PIN(.05) POUT(0.1) MINEFFECT(0) RULE(SINGLE) ENTRYMETHOD(LR)
REMOVALMETHOD(LR)
/INTERCEPT=INCLUDE
/PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY LRT CPS STEP MFI
/SAVE ESTPROB PREDCAT PCPROB ACPROB.

```

NOMREG diversiteit_3 (BASE=FIRST ORDER=ASCENDING) BY W1_A1 Etniciteit_aut_nw
 Etniciteit_aut_w WITH
 Leeftijd Extraversie
 /CRITERIA CIN(95) DELTA(0) MXITER(100) MXSTEP(5) CHKSEP(20) LCONVERGE(0)
 PCONVERGE(0.000001)
 SINGULAR(0.00000001)
 /MODEL
 /STEPWISE=PIN(.05) POUT(0.1) MINEFFECT(0) RULE(SINGLE) ENTRYMETHOD(LR)
 REMOVALMETHOD(LR)
 /INTERCEPT=INCLUDE
 /PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY LRT CPS STEP MFI
 /SAVE ESTPROB PREDCAT PCPROB ACPROB.

NOMREG diversiteit_3 (BASE=LAST ORDER=ASCENDING) BY W1_A1 Etniciteit_aut_nw
 Etniciteit_aut_w WITH
 Leeftijd Extraversie
 /CRITERIA CIN(95) DELTA(0) MXITER(100) MXSTEP(5) CHKSEP(20) LCONVERGE(0)
 PCONVERGE(0.000001)
 SINGULAR(0.00000001)
 /MODEL
 /STEPWISE=PIN(.05) POUT(0.1) MINEFFECT(0) RULE(SINGLE) ENTRYMETHOD(LR)
 REMOVALMETHOD(LR)
 /INTERCEPT=INCLUDE
 /PRINT=FIT PARAMETER SUMMARY LRT CPS STEP MFI
 /SAVE ESTPROB PREDCAT PCPROB ACPROB.

***HYPOTHESE 3a: interactieeffect_baan**

*netwerkomvang x etniciteit (baseline dummies niet-westers) → baan.

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES W3.W23_baangevonden
 /METHOD=ENTER som_omvangPG Etniciteit_nw_w Etniciteit_nw_aut
 /METHOD=ENTER Etniciteit_nw_w*som_omvangPG Etniciteit_nw_aut*som_omvangPG
 /METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
 /SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
 /CLASSPLOT
 /CASEWISE OUTLIER(2)
 /PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
 /CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).

* netwerkomvang x etniciteit (baseline dummies aut) → baan.

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES W3.W23_baangevonden
 /METHOD=ENTER som_omvangPG Etniciteit_aut_w Etniciteit_aut_nw
 /METHOD=ENTER Etniciteit_aut_w*som_omvangPG Etniciteit_aut_nw*som_omvangPG
 /METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
 /SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
 /CLASSPLOT
 /CASEWISE OUTLIER(2)
 /PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
 /CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).

*netwerkdiversiteit continu x etniciteit (baseline dummies niet-westers) → baan

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES W3.W23_baangevonden
 /METHOD=ENTER havestatusrange Etniciteit_nw_w Etniciteit_nw_aut
 /METHOD=ENTER Etniciteit_nw_w*havestatusrange Etniciteit_nw_aut*havestatusrange
 /METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
 /SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
 /CLASSPLOT
 /CASEWISE OUTLIER(2)
 /PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
 /CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).

*netwerkdiversiteit continu x etniciteit (baseline dummies aut) → baan.

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES W3.W23_baangevonden
 /METHOD=ENTER havestatusrange Etniciteit_aut_w Etniciteit_aut_nw
 /METHOD=ENTER Etniciteit_aut_w*havestatusrange Etniciteit_aut_nw*havestatusrange
 /METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
 /SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
 /CLASSPLOT
 /CASEWISE OUTLIER(2)
 /PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
 /CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).

*netwerkdiversiteit cat.(met verschillende dummies) x etniciteit (met verschillende dummies) → baan.

***baseline dummy niet-westers vs. small.

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES W3.W23_baangevonden
 /METHOD=ENTER diversiteit_1vs2 diversiteit_1vs3 Etniciteit_nw_w Etniciteit_nw_aut
 /METHOD=ENTER Etniciteit_nw_w*diversiteit_1vs2 Etniciteit_nw_aut*diversiteit_1vs2
 Etniciteit_nw_w*diversiteit_1vs3 Etniciteit_nw_aut*diversiteit_1vs3
 /METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
 /SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
 /CLASSPLOT
 /CASEWISE OUTLIER(2)
 /PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
 /CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).

***baseline dummy niet-westers vs. large.

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES W3.W23_baangevonden
 /METHOD=ENTER diversiteit_3vs1 diversiteit_3vs2 Etniciteit_nw_w Etniciteit_nw_aut
 /METHOD=ENTER Etniciteit_nw_w*diversiteit_3vs1 Etniciteit_nw_aut*diversiteit_3vs1
 Etniciteit_nw_w*diversiteit_3vs2 Etniciteit_nw_aut*diversiteit_3vs2
 /METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
 /SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
 /CLASSPLOT
 /CASEWISE OUTLIER(2)
 /PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
 /CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).

***baseline dummy aut. vs. small.

LOGISTIC REGRESSION VARIABLES W3.W23_baangevonden
 /METHOD=ENTER diversiteit_1vs2 diversiteit_1vs3 Etniciteit_aut_w Etniciteit_aut_nw
 /METHOD=ENTER Etniciteit_aut_w*diversiteit_1vs2 Etniciteit_aut_nw*diversiteit_1vs2
 Etniciteit_aut_w*diversiteit_1vs3 Etniciteit_aut_nw*diversiteit_1vs3
 /METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
 /SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID

```
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

***baseline dummy aut. vs. large.

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES W3.W23_baangevonden
/METHOD=ENTER diversiteit_3vs1 diversiteit_3vs2 Etniciteit_aut_w Etniciteit_aut_nw
/METHOD=ENTER Etniciteit_aut_w*diversiteit_3vs1 Etniciteit_aut_nw*diversiteit_3vs1
Etniciteit_aut_w*diversiteit_3vs2 Etniciteit_aut_nw*diversiteit_3vs2
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

***HYPOTHESE 3b: interactieeffect baan_ via sociale contacten**

*netwerkomvang x etniciteit (baseline dummies niet-westers) → baan via sociale contacten.

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hoe_baan
/METHOD=ENTER som_omvangPG Etniciteit_nw_w Etniciteit_nw_aut
/METHOD=ENTER Etniciteit_nw_w*som_omvangPG Etniciteit_nw_aut*som_omvangPG
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

*netwerkomvang x etniciteit (baseline dummies aut) → baan via sociale contacten.

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hoe_baan
/METHOD=ENTER som_omvangPG Etniciteit_aut_w Etniciteit_aut_nw
/METHOD=ENTER Etniciteit_aut_w*som_omvangPG Etniciteit_aut_nw*som_omvangPG
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

*netwerkdiversiteit continu x etniciteit (baseline dummies niet-westers) → baan via sociale contacten.

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hoe_baan
/METHOD=ENTER havestatusrange Etniciteit_nw_w Etniciteit_nw_aut
/METHOD=ENTER Etniciteit_nw_w*havestatusrange Etniciteit_nw_aut*havestatusrange
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

*netwerkdiversiteit continu x etniciteit (baseline dummies aut) → baan via sociale contacten.

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hoe_baan
/METHOD=ENTER havestatusrange Etniciteit_aut_w Etniciteit_aut_nw
/METHOD=ENTER Etniciteit_aut_w*havestatusrange Etniciteit_aut_nw*havestatusrange
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

*netwerkdiversiteit cat.(met verschillende dummies) x etniciteit (met verschillende dummies) → baan.
***baseline dummy niet-westers vs. small.

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hoe_baan
/METHOD=ENTER diversiteit_1vs2 diversiteit_1vs3 Etniciteit_nw_w Etniciteit_nw_aut
/METHOD=ENTER Etniciteit_nw_w*diversiteit_1vs2 Etniciteit_nw_aut*diversiteit_1vs2
Etniciteit_nw_w*diversiteit_1vs3 Etniciteit_nw_aut*diversiteit_1vs3
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

***baseline dummy niet-westers vs. large.

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hoe_baan
/METHOD=ENTER diversiteit_3vs1 diversiteit_3vs2 Etniciteit_nw_w Etniciteit_nw_aut
/METHOD=ENTER Etniciteit_nw_w*diversiteit_3vs1 Etniciteit_nw_aut*diversiteit_3vs1
Etniciteit_nw_w*diversiteit_3vs2 Etniciteit_nw_aut*diversiteit_3vs2
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

***baseline dummy aut. vs. small.

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hoe_baan
/METHOD=ENTER diversiteit_1vs2 diversiteit_1vs3 Etniciteit_aut_w Etniciteit_aut_nw
/METHOD=ENTER Etniciteit_aut_w*diversiteit_1vs2 Etniciteit_aut_nw*diversiteit_1vs2
Etniciteit_aut_w*diversiteit_1vs3 Etniciteit_aut_nw*diversiteit_1vs3
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID
/CLASSPLOT
/CASEWISE OUTLIER(2)
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```

***baseline dummy aut. vs. large.

```
LOGISTIC REGRESSION VARIABLES hoe_baan
/METHOD=ENTER diversiteit_3vs1 diversiteit_3vs2 Etniciteit_aut_w Etniciteit_aut_nw
/METHOD=ENTER Etniciteit_aut_w*diversiteit_3vs1 Etniciteit_aut_nw*diversiteit_3vs1
Etniciteit_aut_w*diversiteit_3vs2 Etniciteit_aut_nw*diversiteit_3vs2
```

```
/METHOD=ENTER W1_A1 Leeftijd Extraversie  
/SAVE=PRED PGROUP COOK LEVER DFBETA ZRESID  
/CLASSPLOT  
/CASEWISE OUTLIER(2)  
/PRINT=GOODFIT ITER(1) CI(95)  
/CRITERIA=PIN(0.05) POUT(0.10) ITERATE(20) CUT(0.5).
```